

355
K91

KÜLÜGY-HADÜGY

Budapest, 1914. április 26-án HETI SZEMLE I. évfolyam, I. szám.

Szerkeszti: Szilágyi Lajos dr., cs. és kir. kamarás, ny. százados. o Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Népszínház utca 16.

Előfizetési ára: negyedévre 4 K, egész évre 16 K. Egyes szám 30 fillér. Vasnaponként jelenik meg. Telefon: József 51-15.

Sohasem érdeklődtek

annvira a külpolitikai események és ezekkel kapcsolatban a saját hadügyünk iránt, mint most, a közelmúlt balkán háboru után. A közérdeklődés a belső politikai párttusákról határozottan a külföld felé irányul. Mindenki érzi, hogy világtörténelmi események közepette élünk, mindenkit érdekel, hogy a határontul mi történik. A bizonytalan jövő érzete a közfigyelmet a külügyre és ezzel kapcsolatban a hadügyre terelte. Ez a megváltozott helyzet új eszméket hozott, közte e lap alapításának gondolatát.

Rövid és határozott a program, mit a „Külügy-Hadügy“ elé tűztünk.

A külföldi eseményekről, különösen pedig a nemzetek között felmerült érdekelentétekről tájékoztató közleményeket hozunk; az aktuális kérdéseket vázlatokkal, katonaföldrajzi méltatásokkal világítjuk meg; a külügyekből, különösen pedig a mi nemzetközi helyzetünkben vezető szerepet játszó hadügy megmérhetetlen nagy fontosságát és a saját hadseregünkről, annak tagjairól és intézményeiről helyes tájékozottsággal írunk.

Kétségtelen, hogy mindezen épen Magyarországon nagyon is nagy szükség van. Sehol olyan tájékozatlanság külügyi és katonai kérdésekben, sehol annyi abszurd közlemény a lapokban, mint hazánkban.

Pedig a hadügyi terhek most már nálunk is nagyok, s a külügyek célszerű vezetése követelheti, hogy még nagyobbjanak; országos érdek tehát, hogy ezen változtassunk, hogy a művelt olvasó közönséget a külföldi események figyelésére és azoknak magasabb szempontból való vizsgálására szoktassuk.

Csak a külföldi események behatása alatt értheti meg az állam adófizető polgársága, hogy egy nagy, erős és modern hadsereg fenntartása, állami létünk életfeltétele és csak így ismerheti el az eddig tagadott tételt, hogy a hadseregre fordított milliók tömege nem áldozat, de az állam egyik leghasznosabb befektetése.

Ez alapon elindulva s a hadseregről helyes közleményeket hozva hisszük,

hogy a polgárságot és katonaságot közelebb hozzuk majd egymáshoz. Gondoskodunk róla, hogy hasábjainkon minden megtaláljon a polgárság, mit katonáékról máshol hiába keres, s a tisztikar is megkapja benne azt a rég várt heti lapot, mely a magyar katonai írói gárda előteremtéséhez, s a már kész katonai írók fényes tehetségeinek érvényesüléséhez elodázhatatlanul szükséges volt.

Hegedüs Loránt, Simon Elemér, Szokolay Kornél és Márky István nagyértékű cikkeivel, s a nagy és nemes célok szolgálatának felemelt tudatával bocsátjuk utra a „Külügy-Hadügy“ heti szemle első számát.

Budapest, 1914. április 26-án.

Szilágyi Lajos dr.

Az abbaziaai találkozó és Magyarország keleti érdekei.

Írta: Szokolay Kornél.

Földrajzi helyzetéből folyó történelmi hivatása elválaszthatatlanul összeforrasztotta Magyarországnak életébe vágó érdekeit a Balkán-félszigettel. Legnagyobb történetudósaink egyike, nehaj Salamon Ferenc vallotta és hirdette ezt a törvényt, hogy egyetlen nemzet, sem kicsiny, sem nagy nem szakíthat a földrajzi helyzet követelményeivel, hacsak vesztére törni nem akar. Széles látkörű, magasabb állásponton helyezkedő magyar politikus a Keletre kénytelen függeszteni szemét és a belső politikában is olyan módszereket választ, amelyek előmozdítják az ország keleti érdekeinek érvényesülését. Ellensége a nemzetnek, aki határainkon innen, vagy túl megnehezíti, barátja, aki megkönnyíti azt.

Mit is kívánnak hát Magyarország érdekei?

Kívánják, hogy Magyarország iránt ellenséges, reája nézve veszélyes nagy délszláv állam ne alakuljon a Balkán-félszigeten; kívánják, hogy ellenséges és veszélyes idegen befolyás ne kerítse hatalmába a balkán-félszigeti országokat.

Igy ítélve meg a balkán-félszigeti helyzetet nem sok örömiünk telhetik benne, ugy amint a háboru után kialakult; bizonyosra vesszük, hogy San Giuliano marchese és Berchtold gróf abbaziaai találkozásuk alkalmával szintén kevés gyönyörűséggel beszélgettek róla. A háboru szétrombolta a régi kereteket, megváltoztatta azokat a régi erőviszonyokat, melyek között „a balkán-félszigeti államok szabad, idegen hegemóniától független fejlődése“ (a monarchiának első ízben Tisza Kálmán miniszterelnök által a magyar képviselőházban proklamált irányelve) biztosítva volt.

A Balkán-félsziget konzervatív tényezői, ezen irányelven alapuló keleti politika támasztékai megtörönten, megtépetten, addigi magatartásukban megingatottan kerültek ki a háboru forrágéból. Törökország nem *quantité négligeable* ugyan még ma sem, mindazonáltal nem tekinthető többé kelet európai döntő tényezőnek. Bulgária ország szárnyaszegetten, a nemzet virágában megtizedelten, reményeiben csalódottan áll a véres csatamezőkön, ahol a diadalt az ő hadserege vívta ki. Románia, azelőtt a hármas szövetség kelet európai szárnya, kételyeket keltő magatartásával alaposan megingatta azt a korábbi szilárd meggyőződésünket, hogy összeütközés esetén föltétlenül számíthatunk rája. Szövetsége Görögországgal és Szerbiával csak bizalmatlanságot támaszthat Budapesten és Bécsben. A háboru zsákmányát ennek a szövetségnek tagjai, ragadták el, ami főképen Szerbia tetemes megnövekedése révén érinti közelről érdekeinket. Külügyi hivatalunk csak Albánia beekelésével tudta nagy nehezen megakadályozni, hogy Szerbia azzá a nagy délszláv állammá alakuljon ki, amelyet határainkon semmi körülmények között megtűrünk nem szabad. Ha néhai Aehrenthal gróf 1908-1909-ben kitűnő hadseregünk akkori harcckészségét és a német birodalom magatartásának köszönhető nemzetközi helyzetet Szerbiával szemben döntő föllépéssel kihasználja és nem elégszik meg a diplomáciai sikerrel, akkor talán nem áll vala elő a mai balkán-félszigeti helyzet, amely előbb-utóbb esetleg sokkal kedvezőtlenebb viszonyok között, mégis csak rá fog kényszeríteni az aktív beavatkozásra.

Érdekeinknek azonban a gyökeresen

Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

megváltozott viszonyok között is az felelne meg legjobban, ha külügyi hivatalunk ragaszkodnék a fentebb jelzett irányelvhez, különös súlyt helyezve az idegen hegemonia távoltartására, miután tudjuk, hogy a monarchia iránt ellenséges befolyások szokták a délszláv államokat Ausztria-Magyarország ellen irányítani és érdekeinknek megkárosítására felhasználni.

A hármassé entente, élén Oroszországgal, most is, szinte tüntetően mesterkedik azon, hogy türethetlenné tegye Ausztria-Magyarország részére a balkán-félszigeti helyzetet. Bukarestben szítja a dakoromán mozgalmat és azzal a biztatással hizeleg a nemzeti hűségnek, hogy a Balkán-félszigeten vezető hatalommá avatja Romániát. Belgrádban utját állja az osztrák-magyar-szerb egyezkedésnek a keleti vonásokra vonatkozó francia javaslattal és istápolja a nagyszerb ábrándokat; szerbeket és görögöket uszítja Albánia megfojtására. Konstantinápolyban az új-törökök öngyilkos hőbortjának: az orosz-török szövetségnek megvalósításán fáradozik, Szófiában bolgár-francia bizottságot szervez bolgár-francia kulturális és gazdasági közeledés előmozdítására! Szóval a francia és az orosz befolyás üti föl fejét mindenütt, ami, ha diplomáciánk elejét venni nem tudja, oda fog vezetni, hogy Ausztria-Magyarország s vele együtt a hármassé szövetség teljesen háttérbe szorul.

Eddig a mindnyájunkat méltán nyugtalanító fordulat egyedüli haszna Olaszországnak, legalább ideiglenes közeledése a monarchiához, ami újabbban az abháziai találkozó alkalmával jutott kifejezésre.

Nekiünk a debacle előtt két ellenséges befolyással kellett számolnunk a Balkán-félszigeten: az oroszszal és az olaszszal. Az orosz megmaradt, a pétervári kormány magatartásának minden korrektsége mellett is; Albánia veszedelme egyelőre felénk szorítja Olaszországot és arra kényszeríti, hogy állást foglaljon a nagyszerb törekvések ellen, amelyeket pedig hosszú ideig épen a quirináli kormány dédelgetett legodadódban, Ausztria-Magyarország kiszámíthatatlan kárára.

Ezt most, a helyzet változásával nem akarjuk szemére hányni olasz szövetségünknek, belátiuk annak nagy értékét, ha vele karöltve dolgozhatunk a veszedelmek leküzdésén. A hármassé szövetség, megerősödve az osztrák-magyar-olasz közeledéssel, bizonyára még mindig a legjobb diplomáciai alakulat a balkán-félszigeti új helyzet nagy nehézségeinek az elhárítására, annyival inkább, mert ott tulajdonképpen a hármassé entente-tal állunk szemben. Ez akar most megfosztani bennünket minden befolyástól Kelet-Európában, mert úgy számít, hogy ha itt fölül tud kerekedni, akkor Középeurópában is könnyebben urrá lehet Ausztria-Magyarország, illetve a hármassé szövetség fölött. De bármennyire megbecsüljük a hármassé szövetséget és ennek keretében Olaszország közeledését, még sem áztatjuk ma-

gunkat hű reményekkel. Albánia olyan fontos pozíciót foglal el az Adria partján, hogy márcól-holnapra Erisz almája lehet az érdekelt hatalmasságok között. A megnövekedett Szerbiában természetesen meg kell növekedniök a nagyszerb törekvéseknek, amelyek mindig számíthatnak ellenségeink segítségére. Ez a perspektiva súlyos összefüggések lehetőségét mutatja, amelyekkel szemben tehetetlen lesz a diplomácia szárazon és vizen harcra kész fegyveres erő nélkül. A mai balkán-félszigeti helyzet közelebbi vizsgálata szinte kézzelfoghatólag mutatja, mily szorosan összefügg egymással a külügy és a hadügy. A legtökéletesebb diplomácia is egyedül úgy juttathatja érvényre bármely jövőben eshetőségek között Ausztria és Magyarország életbevágó érdekeit a Keleten és az Adrián, ha hadsereg és flotta nyomatékosá teszi szavát harcra készséggel, mint az annexióválság idején, vagy ha kell: harcba vonulásával, amit soha sem szabad könnyelműen provokálni, de amitől szükség esetén épen olyan kevésbé szabad visszariadni.

Hadügy és népszerűség.

Irtja: Dr. Hegedüs Loránt.

Sohasem volt népszerű dolog számokkal foglalkozni és különösen a mi szép hazánkban mindenki borzongást érez, mihelyt valaki azt a jólelkű indítványt teszi, hogy most valamely „érdekes” pénzügyi műveletet vagy költségvetési összeállítást fog bemutatni. Ha tehát ezt a népszerűtlenséget még fokozni, azt mondhatom, hogy még a gondolkodó magyar is megszökik, ha az állami költségvetést akarják előtte tárgyalni és a sok rovat, cím és tétel között különféle számtani egyensúlygyakorlatokat vizsgálni szeme elé. De mindez a kelletlenség és teljes hiánya a népszerűségnek legmagasabb tetőfokát éri el akkor, ha valaki azzal ül le az asztalhoz, hogy nemcsak számokat, nemcsak pénzügyi összehasonlításokat, nemcsak állami költségvetést akarnak vele megértetni, hanem azt akarnák, hogy éppen az állami költségvetésnek hadügyi részébe hatoljon bele. Alig hiszem, hogy egyhármaz ezt az idegenkedést, ezt a költségvetéstől való borzongást ki lehetne irtani a mi közönségünkben.

Ha őszinte akarok lenni, meg kell vallanom, hogy életemben már több különféle foglalkozást próbáltam, de egyikre volt a legkedvesebbemnek és legtanulságosabbamnak a hadügyi költségvetéssel való foglalkozás. Nagyon szeretném, ha szerény tapasztalataim alapján mások is rá adnák fejüket erre a mesterségre és közönségünknek, újságolvasóinknak távolabbi rétegeiben terjedne el az a meggyőződés, hogy nemcsak életbevágó érdeke minden adófizető magyar polgárnak az, hogy úgy a hadseregnek, mint a hadseregbe költött mil-

lióknak belső összefüggésével megismerkedjék, hanem hogy ezenfelül magának is kevés oly eszmeifejlesztő és sokoldalú tanulmányt választhat ki, mint éppen a hadsereg költségvetésének különböző tételeibe való behatolást.

Ezt az első pillanatra sajátságosnak látszó álláspontomat következőleg indokolom:

Először is hadügyi szervezetünk anynyira rendszeresen kiépített, anynyira logikai, sőt matematikai összefüggés képét mutatja, hogy esztétikai élvezet az egész konstrukcióján végigmenni és akárhányszor mint hadügyi előadó fájt szívvel gondoltam arra, hogy mennyivel bonyolultabb, bizonytalanabb és esetlenebb ennél polgári közgazdaságunk gépezetének némely része.

Másodszor — és ezt igen nagyra tartom — a hadsereg kiadásainak óraműve akként van egybeállítva, hogy bármely ellenőrzés a legrövidebb idő alatt keresztülvihető. Csak példaképpen említem abbeli megfigyelésemet, hogy egy alkalommal feltűnt, hogy a költségvetésbe a hadsereg aránylag igen nagy összeget álitott be azon a címen, hogy a villámcsapások által a hadgyakorlatoknál milyen károk állottak elő. Kételkedő felszólalásomra rövid fél óra alatt megkaptam az egész évi hadgyakorlatokon a monarchia egész területén előfordult villámcsapások jegyzékét; az általuk okozott károknak külön-külön számszerűen felsorolt összes „Beleg”-jeivel együtt, amelyekből mondhatom a legnagyobb könnyűséggel volt bármely ellenőrzés azonnal keresztülvihető.

A harmadik indokom, és ez a legfontosabb, az, hogy nincs az állami berendezésnek olyan ága, mely annyifelé és annyi új meg új vonatkozásban jelenik meg, mint a hadsereg és annak költségvetése. A mai hadsereg már kinőtt a régi egyoldalú Militärbürokratizmus kereteiből és levetette azt a sokat emlegetett popot. Minden technikai újítás, a vegyi és geológiai kutatások azonnal nyomukat hagyják az igazgatásban és természetesen a költségvetésben is. Eleget mond, ha valaki a delegáció elé terjesztett ismeretes zöld füzet indokolásait végiglapozza és meg fogja látni, hogy a mai technika nagy részében a hadseregnek dolgozván, minden kezdeményezés oly érdekes új és új köröket nyit meg a tanulmányozás előtt, hogy egész nyugodtan azt állithatom, hogy nincs költségvetés, sőt nincs pénzügyi tanulmány, mely felérne a hadsereg költségvetésének gondos megszerkesztésével. Mindezekhez hozzáteszem, hogy — amit már bevezető soraimban is említettem — a mostani világban az adózóknak életérdeke, hogy foglalkozzanak a sok milliót, sőt milliárdot felemészítő hadsereggel. Hiszen az ő pénzük megy rá és csak a nyilvánosság ellenőrzése az, mely egy ily óriási szervezetet egészséges levegőben meg tud tartani.

Mindezek alapján úgy hiszem, hogy az új folyóirat missziót fog teljesíteni, ha a magyar közönségbe beviszi a hadügy és különösen a hadügyi kérdések

anyagi része iránti érdeklődést és megfőri azt a népszerűtlenséget, amelylyel a magyar társadalom eddig e nagy fontosságú terepet magától elszigetelte.

Hadseregünk és a polgári társadalom.

Írta: Simon Elemér orsz. képviselő.

Hadseregünk egész a legutóbbi időig idegen test volt társadalmunkban és annak belső ügyei iránt a magyar közönség körében vajmi kevés érdeklődés mutatkozott. Bizonyos pártpolitikai célok szolgálatában haderőnkkel évtizedeken át csak ellenséges indultal foglalkoztak s ezt az irányzatot erősen táplálta a napisajtó egy része is, szívesen kiszínezvén minden olyan körülményt, ami alkalmas volt a hadsereg népszerűségének kisebbitésére.

Megnyugvással kell azonban konstataálnunk, hogy az utóbbi években ezen a téren örvendetes javulás állott be. A külpolitikai súlyos bonyodalmak hatása alatt tudatára ébredt a nemzet annak, hogy a hadsereg a nemzeti lét egyedüli hathatós védelmi eszköze, mely mint ilyen az egész ország osztatlan támogatására kell, hogy igényt tartson és melé az egész ország társadalmának a legteljesebb rokonszenvvel kell csatlakoznia.

Különösen üdvös ez az irányváltozás napjainkban, amikor igazán a lázas fegyverkezés korát éljük, s amidőn Európa majd összes törvényhozásai a véderő reformok egész sorát iktatták törvénybe s amidőn határainak közvetlen közelében világra szóló háborus események játszódtak le.

Irigykedve látom a külföldön mily szeretetteljes büszkeséggel veszi körül hadseregét minden nemzet, s mi magyarok, akik évszázadok óta bámulatba ejtettük vitéz hadi erényeinkkel és tetteinkkel egész Európát, mi zárjuk ki hadseregünket szívünkbe csak azért, mert annak kebelében egyes nemzeti aspirációink még nem érvényesültek kellő mértékben? Nem szolgálják az ország igaz érdekeit azok, akik a közhangulatot ilyen irányban igyekeznek befolyásolni. — Büszkének kell lennünk hadseregünkre és e hadseregnek büszkének kell lenni a nemzet bizalmára, mert csak így tudjuk lelkesedéssel hadseregünket fenntartani s viszont csak így tud lelkesedéssel hadseregünk nehéz feladatának megfelelni.

Fel kell ébreszteni tehát a nemzet minden rétegében a hadseregünk iránti érdeklődést, meg kell ismertetni és kedveltetni annak intézményeit, fel kell világosítani a közönséget a véderőt szabályozó törvényeinkről s az azokban foglalt valóban humánus és üdvös rendelkezésekről, hogy midőn a hadseregről van szó, ne csak az áldozatok és terhek lebegjenek az emberek szeme előtt, ne csak a katonai ugynevezett „copfról“ és visszaélésekről hallhassanak rémmeséket, hanem tisztába jöjjenek a hadseregnek az élet minden fázisára kiható üdvös hatásáról is.

Vitán felül áll, hogy hadseregünk, a mellett, hogy országunkat és vagyonunkat biztosítja a kül- és bel-ellenesség ellen, külön kulturális feladatot is teljesít. A katonaság ott veszi fel a fonalat, hol azt a tanítók abbahagyták. A katonai kiképzés és a katonáéknál megszokott fegyelem nevelő hatását, kiszolgált katonáinknál mindnyájan tapasztalhattuk. Megtanulták ott a fegyelmet, rendet és pontosságot; s megtanulták úgy önmagukat, mint másokat megbecsülni, becsvágyat öntöttek beléjük, rászoktatták a tisztságra és egészségük — e megbecsülhetetlen nemzeti kincs — ápolására. Mindazon erények, amelyeknek fejlesztését derék tisztikarunk nagy buzgalommal végzi, ékességei a polgár embereknek is és ezen erényeknek mind szélesebb körben való terjesztése gátat vet szociális állapotaink romlásának.

A legnagyobb vétkek egyikének tartom, ha egy ország nem érdeklődik hadserege iránt, hanem fontosságát lekecsinyli s ezáltal a hadsereg tekintélyét csökkenti. Mindnyájunk hazafias kötelezettsége tehát véderőnk iránt, — melynek kérdései oly mélyen belenyulnak a mindennapi életbe — tőlünk telhetőleg érdeklődni, azt közelebről elfogulatlan szemmel figyelemmel kísérni; s akkor meg fogjuk látni, hogy ez a nemzetünk testéből és véréből táplált intézmény a maga évszázados tradícióival párosult modern berendezéseivel a legmelegebb szimpátiánkra érdemes.

Az évszázados tradíciók, s a hagyományos testületi szellem — amelyet méltatni soha sem lehet eléggé — megtudta övni a jelenkor igazán sajnálatos erkölcsi dekadenciája közepette is hadseregünk karakterének példás érintetlenségét. Ez az ugynevezett katonai becsület — amelyet annyiszor magyaráznak tévesen — s amely onnan indul ki, hogy a katonaságnál fokozottabb mértékben nevelik az egyénekben az önértetet s az egyéni feddhetetenségre való törekvést. A katonák ideális hivatásával, a hazának életük árán való fegyveres megvédésével már együtt jár egy bizonyos nimbusz, s ez a nimbusz védi a katonát minden kísértéstől.

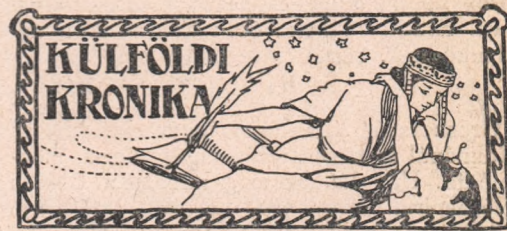
A társadalomnak fel kell ismerni a katonaság vonzó tulajdonságait, s le kell küzdenie azon előítéleteket, melyeket iránta esetleg táplált. — Viszont azonban a hadseregnek is kerülni kell minden olyan momentumot, mely a hadsereg és társadalom között annyira kívánatos érzelmi harmóniát megronthatná. Kerülnie kell minden titokzatosságot; a hadsereg beléletében, nem szabad semmi olyasminnek történni, amit a polgári társadalom meg ne tudna érteni és ne tudna méltányolni.

Teljes bizalommal vagyunk hadseregünk fiatal erőkkel felfrissített vezetősége iránt biztosan reméljük, hogy a régi elavult felfogások félretételével hathatósan előmozdítja a hadsereg és polgári társadalom közeledését: mindnyájunk által óhajtott egybeolvadását.

A társadalomnak a hadsereggel szemben a közel jövőben amugy is fontos

kötelességei lesznek. A törvényhozás évtizedek mulasztásait pótolva — korszakalkotó törvényekkel építette ki hadseregünk hatalmas kereteit. A társadalomra hárul most már a feladat, hogy ezeket a kereteket arra méltó egyénnel kitöltse, hogy hadseregünket érdemes és tehetséges tisztisárral ellássa. Gondoskodni kell, hogy az arra hivatással bíró ifjak, minél nagyobb számban lépjenek a hadsereg tisztikarának kebelébe, hisz ezt a katonai nevelő intézetekben rendszeresített nagyszámu állami díjmentes és alapítványi helyek amugy is megkönyítik!

Ha ezt elértük, ha a magyarság a tisztiek körében arányosan tért foglalt, akkor az egészséges nemzeti szellemet bevittük hadseregünkbe s ifjainknak a legmagasabb pozíciókig feljutván, alkalmuk nyílik a még ki nem vezett régi magyar katonai erényeket új életre kelteni s a magyar nemzetnek dicsőséget szerezni.

Budapest, 1914. április 24.

Az utolsó napok legnevezetesebb eseménye San Giuliano marchese és Berchtold gróf abbáziai találkozója volt, melyről jelentőségéhez híven lapunk vezető hején emlékeztünk meg.

Az olasz—osztrák-magyar közeledés, s az így megerősödött hármas szövetségi viszony, a hármas entente szövetségé alakitásának gondolatát vetette fel, Francia és angol sajtó organumok élénk eszmecserét indítottak de természetesen minden maradt a régi, a britt birodalom nem köt szövetséget, bármily meghitt is a viszony az entente országai között és bármily barátságos nyilatkozatok hangzottak el Poincaré szentpétervári és V. György párisi látogatásakor.

Vilmos német császár Korfuban üdül; onnan bocsájtott ki birodalmába két lelkesítő hadiparancsot, a düppeli csata és a jasmundi tengeri ütközet ötvenedik évfordulójára. Feltűnök a görög királyi párral, a görög miniszterelnökkel és külügyminiszterrel való barátságos tárgyalásai . . . mialatt 100—120 kilométer távolságban a Balkán-félszigeten, görög hatóságok és görög csapatok segítségével pusztítják az epiroták annak az Albániának a testét, melynek megteremtője épen a hármas szövetség volt.

Wied Vilmos a milícia szervezésén fáradzik, májusban már soroztatni akar és minden jel arra vall, hogy az országának fejlődését gátló epiroszi zavaroknak a saját fegyveres erejével rövidesen véget is vet.

Az egész világ elismerésére méltó az a buzgalom, mellyel az új fejedelem munkálkodik, nem retenti vissza a tengersok akadály, sem a sok baljósolat, bár ilyent az elmúlt héten királyi kollegájától is olvashattott. (Alfonzó spanyol király Albánia fejdelmének erőszakos halálát jósolta meg).

A szomszédságban Montenegro és Szerbia „rendcsinálással” foglalkoznak, természetesen csak az újonnan szerzett, nemzeti-ségek lakta területeken és csak a maguk kirtási szisztémája szerint; elfeledvén, hogy a balkán háboru a kereszt jegyében és épen a nemzetiségek felszabadítására indult.

„Berendezkedik” Románia is az új birtokán, kissé kulturálisabb érelemben, de még mindig úgy, hogy deputációk jönnek Szófiába oltalmat kérni az új hatalom tulkapásai ellen.

Bukarestben egyébként nagy a felháborodás az epiruszi kucooláhok gyilkolása miatt s a hír hatása alatt 200 főnyi albán önkéntes csapat alakult, mely mihelyst a felszerelésével kész, azonnal utnak indul.

Görögországban dagad az önértet és a nemzeti büszkeség. A hadsereg Konstantin királyt ünnepelte, hódolata jeléül marsallbotot ajánlván számára fel.

Itt sincs azonban nyugalom.

Eszakon az epiruszi állapotok, a tengeren a szigetek ügye. Mindkettő elintézetlen.

Törökország elnyerte a francia kölcsönt, most Németországgal keresi a gazdasági vonatkozásokat. Chios és Mytilene még mindig görög kézen, a Dodekanezos olasz uralom alatt. Kis-Ázsia belsejében a kurdok nyugtalanok. Sehhol sincs nyugalom.

Oroszország állandóan fegyverkezik, az Aldunánál és Besszarábiában építkeznek, mozgóldik. Úgy látszik még mindig a Balkán felé aspirál.

Hűségess szövetséges társának a Földközi tengeri haderő fejlesztése ad gondot, bár a közérdeklődés most inkább a választások felé néz, hol a 2 éves katonai szolgálat 3 évre való meghosszabbítását a legtöbb párt választási jelszövévé avatta. A választási küzdelmek közepette elhangzott programbeszédék közül jelentőségében messze kimagaslik Jaurés szocialista pártvezér nyilatkozata, mely szerint a szocializmusnak a francia hadseregben kb. 1000 tényleges állományu katonatiszt hive van, kik a hadsereg jelenlegi szervezetével elégedetlenek s azt más alapra fektetni kívánják.

Epiruszban, Kis-Ázsiában, Chinában és Mexikóban alig szünetel a puskaropogás, de a nyugtalan emberiségnek ez nem elég... Most egy csekély incidenst „casus belli”-vé avattak és ha nem csálnak az előjelek, lapunk megindulásával egyidejűleg, az Észak-Amerikai Egyesült-Államok és Mexikó között kitör egy újabb háboru.

Sz.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „Külügy — Hadügy” hetilap, megjelenik minden vasárnapon, 12-16 lapoldal terjedelemben, friss, érdekes tartalommal, művészies fejlécekkel, elsőrendű rajzokkal, időnként képekkel.

Szerkeszti: **piskárkosi Szilágyi Lajos dr.**, és és kir. kamarás, a vezérkarnál beosztva volt nyug. százados.

Előfizetési ára: egész évre: **16 korona**. Egyes szám ára **30 fillér**. Budapesten a főbb utcakon és tereken az összes dohánytözsdekben és az összes könyvkereskedésekben kapható. Vidéken a dohánykülönlegességi tözsdék és a pályaudvarokon éz Általános beszerzési r. t. árusítják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Népszínház-utca 16. szám, hova a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény küldendő Budapest, 1914. április 26-án.

A „Külügy — Hadügy” kiadóhivatala.

Az idei fegyvergyakorlatok.

Az idei hadseregyakorlatok ismét Magyarországon, annak nyugoti részében és pedig mint hírlik, szeptember 1-től 5-ig zajlanak le.

A gyakorlaton résztvevő seregtettek összeállítását és a tulajdonképeni harc-terület közelebbi helyét a hadvezetőség hivatalosan még nem közölte; utóbbi azonban mindenesetre az ország nyugoti határa és Kőszeg, Sárvár, Körmend városok között lesz.

nyulványai, délkeleten pedig a dunántuli hegyvidéknek a Rába folyó felé el- laposodó vonulatai borítják. A két hegyvidék között, a Rába folyó mindkét oldalán a kis magyar Alföld terület el.

Ugy a Rozália hegység, mint a keleti Alpések nyulványai szelíden ereszkednek le a Rába medencéjébe. Az egész területnek és egyuttal a Dunántulnak legkimagaslóbb pontja a 883 m. magas Irottkő, Kőszegtől délnyugotra.

A terület nagyobb seregtettek harcára kiválóan alkalmas. A hegy és domb-

A résztvevő seregtettek felvonulási területe gyanánt a Rábának és mellékfolyóinak nyugoti vízválasztója (Wechsel hegység), a Mura folyó, a Bakony hegység nyugoti lejtői, Pápa, Kaposvár, Sopron vonala tekinthető. Ebben a területben fognak a különböző fegyvernembeli csapatok gyülekezni és dandárokba, hadosztályokba majd hadtestekbe alakulva a hadseregek kiindulási helyzetébe vonulni.

Ezt a felvonulási területet nyugaton a Rozália hegység és a keleti Alpések

vidék hosszú és lapos gerincvonulatai, a síkságon sűrűen előforduló több méter magas és gyakran meredek oldalú terephullámok, kisebb-nagyobb erdők és fásoros utak igen alkalmasak a földött felvonulásra, az erők leplezett eltolására, s e terepnyújtta előnyöket úgy a védő magatartásra utalt fél, mint a támadó ügyesen kihasználhatja a maga harcászati céljainak elérésére.

A megjelölt terület folyóvizei közül csak a Rába nem gázolható át és csak ez az egy folyó kényszeríti a csapato-

kat a meglevő hidakra, vagy pedig hadihadak verésére.

Legnagyobb város és egyuttal legfontosabb ut és vasuti csomópont Szombathely, ahonnan 9 irányban sugárzik szét a vasut. Ebből következően Szombathelyre nagyon fontos szerep vár a gyakorlatok után következő csapatszálításoknál.

A sűrű vasúthálózaton kívül igen kedvezőek a területnek utviszonyai is. Számos és igen jó műútja és jókarban levő egyéb közlekedési vonala a csapatok mozgását nagyon meg fogja könnyíteni. Az egész vidék az ország egyik leggazdagabb és mezőgazdaságilag legintenzívebben művelt területe, nagy és szolidan épült községekkel, ami a csapatok élelmezése és elszállásolás szempontjából igen kedvező. *A lakosság túlnyomó részt magyar, a nyugoti részeken pedig német és vend, — de anyanyelvre való tekintet nélkül nagy katonabarát.*

—g.v.

Az északamerikai Egyesült Államok és Mexikó.

Egy amerikai hadihajóról néhány matróz Tampiconál partraszállt, hogy a hajó olajszükségletét felvegve; a mexikóiak a partraszállottakat elfogták. Igaz, hogy a kis járóművön nem volt a csillagos lobogó és a tengerészeket nem sokára szabadon is bocsátották, mégis ez az incidens egy nagy háboru indító oka lett.

A spanyol—amerikai háboru óta már az Uniótól sem meglepő, ha nemzetközi viszályait fegyveres elintézés elé viszi.

Igy lesz ez most is, bár épen Mexikóhoz az Egyesült Államokat az érdekek ezerféle szálai fűzik; hiszen itt a tőkésük és vállalkozásaik számára mindig tág területeket találtak. Érdekellentét, konfliktusok a két állam között azelőtt is merültek fel, ezeket azonban vér nélkül intézték el, következőesen mindig Mexikó kárára.

Hatalmas területek lettek így az Egyesült Államokhoz átcsatolva, mindig egy-egy új csillagot jelentvén a kék lobogón.

Az orosz—japán háboru után azonban megváltozott a helyzet; a japánok nagy számban lepték el a Csendes-Oceán keleti partját; Kaliforniában a szorgalmas, olcsó munkáiu sárgák úgy lenyomták a munkabért, hogy ott majdnem lázadás tört ki.

Ez okból az Egyesült Államok szigorú óvintézkedéseket tettek, eltiltották a japánok bevándorlását, iskoláikat bezárták. A beözönlő sárga faj így Mexikó felé terelődött, hol az Unió nagy bosszúságára és féltékenységére őket a legnagyobb szíveséggel fogadták.

A féltékenységet még inkább növelte, hogy Mexikó gazdag természeti kincseit más államok is felismerték; köztük Angliának sikerült az egyik legnagyobb olajtelep kihasználási jogát megszerezni.

Közben Mexikóban kitört a polgárháboru, a 34 évig uralmon levő Porfiro Diaz-t meggyilkolták s az állam élére Huerta tábornok került, kit az Unio mai napig sem ismert el és aki ellen Észak-Mexikóban nyílt felkelés tört ki.

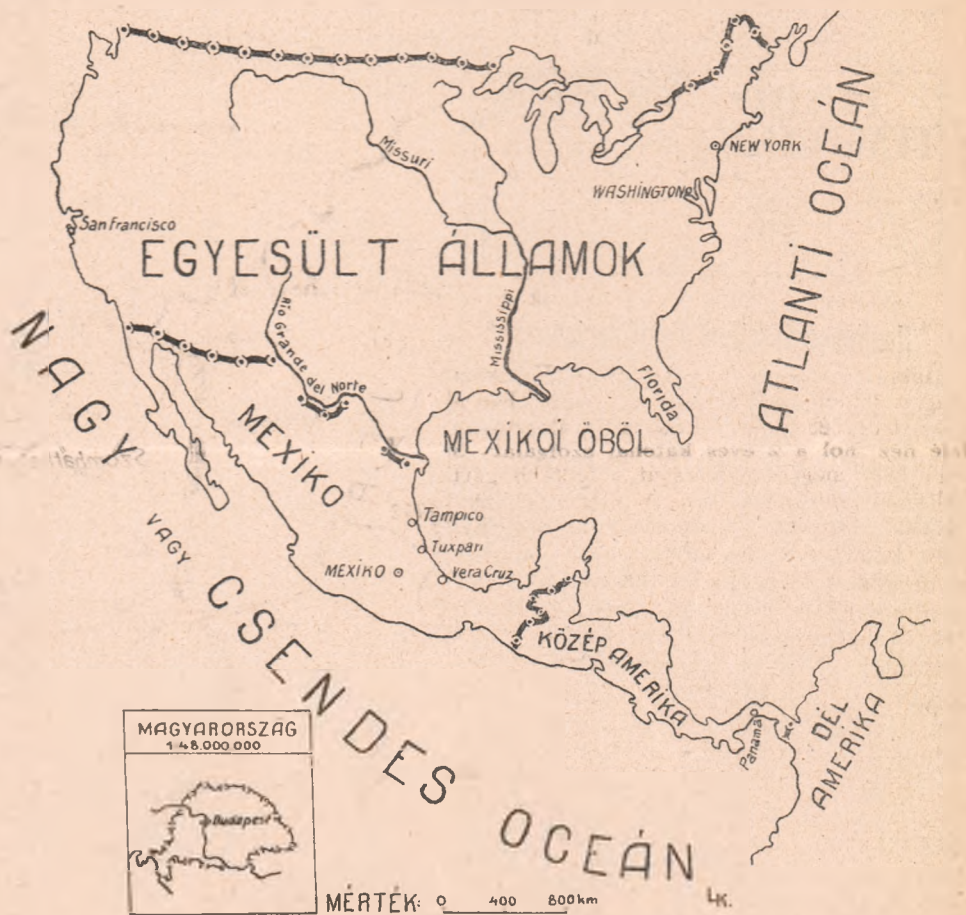
Polgárháborútól gyötörve, pártokra szakadtan áll az ország a háboru küszöbén. De lássuk az erőviszonyokat:

lamok vezérkarának jelentése, mely az állandó hadsereget igen gyengének és támadó hadjáratra alkalmatlannak minősíti.

Igaz, hogy nagy háboru esetén egy hatalmas önkéntes hadsereg felállítása is tervezetik, de ehhez az előkészületek csak papíron vannak meg.

Mexikóban általános volna a védőkötelezettség; azonban ezt a valóságban nem tartják be és nagyobb részönkéntesekből vagy sorshuzás útján egészítik ki a hadsereget. 1913-ban az előirt békelétszám 35,000 fő, azonban tényleg csak 30,000 ember szolgált.

A hadsereg békében 35 zászlóalj gyalogságból, 18 ezred lovasságból és 5 ezred tüzérségből áll, amihez még seregéidegyvernemek is járulnak. A hadilétszám 190,000 főre tehető. Ez azonban lehetetlen nagy szám, mert a jelen-

Midőn az Egyesült Államok első szigetgyarmataikat megszerezték, egyszerre szükségét érezték egy erős flottának, melyet hatalmas anyagi eszközökkel hamar meg is teremtettek.

Szárazföldi hadseregeiket azonban elhanyagolták. Elbizakodtak a spanyol—amerikai háboru sikereiben és tulbecsülték földrajzi helyzetük előnyeit.

Az 1913. évre az állandó hadsereg költségvetési létszáma ca 5000 tiszt és 87,000 fő legénység, melynek kiegészítésére mintegy 50,000 kiképzett tartalékos áll rendelkezésre, úgy hogy háboru esetén körül-belül csak 140,000 főnyi elsővonalbeli csapat felett rendelkeznek.

Ebből is az ország védelmére és a parti erődtések megszállására tekintélyes számot kell levonásba hozni, úgy hogy nagyon indokolt az Egyesült Ál-

legi polgárháboru miatt egy rendszeres mozgósítás el sem képzelhető.

Maga a felfegyverzés kitünő, a tisztikar igen képzett és a sok csatározásban megedzett csapatok igen jó kereteket adnának a valószínűleg nagyszámban tóduló önkéntesek felvételére. A jelenlegi rendezetlen viszonyok és az egységes vezetés hiánya azonban arra engednek következtetni, hogy az esetleg benyomuló unióbéli csapatok nem találnának egy nagyszabású ellenaktióra, hanem állandó guerilla-harcot kellene folytatniok, a mire különben a terep is igen alkalmas.

A két millió négyzet kilométer nagy Mexikó ugyanis, belsejében 2000 m magas fennföld, melyet hatalmas hegylányok szegélyeznek, kevés vasúttal és igen elhanyagolt utakkal bír. Az ország fővárosa messze esik a benyomulási he-

lyektől, a Rio grande del Norte-től 600, Tampicotól 400, Veracruztól 350 km. nyire. Az utánszállítás nehéz, a keskenyvágányú vasutak könnyen megszakíthatók. Másrészt az ott honos csapatok részére is a hegység, a nagy távolságok mind a guerilla-harcot segítik elő. A hadviselés tehát nehéz és hosszantartó.

Mindezt az Unió tudja és aligha nem innen eredt Wilson elnök kijelentése, miszerint remélte, hogy nem kerül sor erre a háborúra.

Egyelőre csak annyi biztos, hogy az egész hajórajt a mexikói vizekre irányították és Vera-Cruz és Tampico kikötőket megszállták.

Hogy a magában véve jelentéktelen incidensnek milyen fejleményei lesznek, azt még áttekinteni nem lehet, de minden arra mutat, hogy a helyzet igen komoly és nagy érdeklentétek ütköztek össze.

Haditengerészetünk tisztí sarjadéka.

A dreadnought típusu hadihajók s a torpedóraj szaporítása következtében lényegesen több tengerésztisztre van szükségünk, mint eddig. A fiunei tengerészeti akadémia, hol első sorban tiszték, katonai és állami hivatalnokok fiait képezik ki, a szükségletet egyedül nem képes fedezni, dacára annak, hogy a növendékek létszámát 250 főre emelték. A hadtengerészet vezetősége tehát, hasonlóképpen mint a múlt évben, arra kényszerült, hogy 70 ifjút gymnasiumi vagy realérettségi alapján tengerészjelöltnek gyanánt felvegyen. Ezt a rangot az ifjak sikeres felvételi vizsga alapján nyerik el s mint ilvenek, a tengerésztisztikarhoz tartoznak. A kinevezés napjával a tengerészjelöltek évi 1440 korona fizetés és a teljes lakbér élvezetébe lépnek, ezenfelül 500 K felszerelési járulékot kapnak. Az egy évig tartó tengerészjelöltiskola elvégzése után a jelöltek leteszik a tengerészhadapródi vizsgát s kinevezettnek az említett rendfokozatba. Miután a tengerésztisztikar előléptetési viszonyai sokkal kedvezőbbek, mint a szárazföldi hadseregben — a századosnak megfelelő sorhajóhadnagy rendfokozatot átlag a 26. életévben érik el --- a művelt körök családijainak melegen ajánlható, hogy fiaikat, ha azok a tengeri szolgálat és távoli utazások iránt előszeretettel bírnak, erre a nagyvabecsült pályára adják.

A buvárhajók fejlesztése

Nemrégiben a tengeri hadviselés csak a partvédelemnél, valamint a kikötők és a tengerpart közvetlen közelében lejátszódó hadműveleteknél számolt a buvárhajók közreműködésével.

A modern buvárhajók azonban, me-

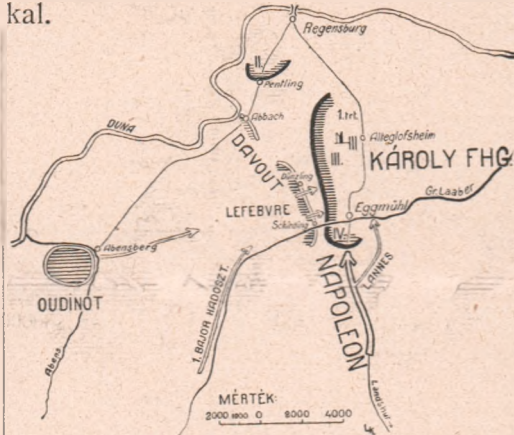
lyeknek működési körlete hihetetlen mértékben megnövekedett s vizeltolása már meghaladja az 1000 tonnát, már arra is alkalmasak, hogy rettentő fegyver gyanánt a nyílt tengeri csatákban szereplő harceszközök sorába lépjenek. Így pl. a nagy francia buvárhajók eljuthatnak Marseilleből Pólába, anélkül, hogy fűtőkészletüket meg kelljen utitaniok. Angliában jelenleg Ausztrália számára építenek buvárhajókat s ezek saját erejükkel teszik meg az utat Portsmouthból Sidnevbe, azaz félig körülutazzák a földet.

A Hadik-huszárok ünnepe.

Hősök emlékét ünnepelni, dicső elődök nagy tetteiről regélni, van-e ennél lélekemelőbb dolog?

Gyönyörű mult: 419 csata és ütközet, vitéz Hadik huszáraink diadalainak sorozata. De a 419 közül is legnagyobb Eggmühl: *ezernyolcszázkilenc április huszonkettedike.*

Davous francia tábornagy serege szemben Károly főherceg három hadtestével. Mindkét fél: támadó szándékkal.

Károly főherceg csak délben akar indulni, mert II. számú hadteste pihenésre szorult (ez éjjel kelt át Regensburgnál a Dunán). Davoust korábban támad megelőzi, s ekkor... a fősereggel váratlanul beérkezik Napoleon: minden veszve; délután 3 órakor már a kis bajor város, Eggmühl is francia kézen van. Alteglofsheim felé rendeli el Károly főherceg a visszavonulást, s ezt a lovasság fedezi.

A cs. és kir. 3. számú huszárezred, mely akkor még Ferdinánd főherceg nevével viselte és parancsnoka Coburg Ferdinánd herceg volt, felerészben a szélső balszárnyon, négy századával a közepén ismételtlen megrohanta az üldöző francia gyalog és lovas osztagokat és rohamai oly sikerrel jártak, hogy a hadtest tüzérének megmentése, egyedül ezen kiváló ezred önfeláldozó kitartásának volt köszönhető.

A hősiesség magatartás legfelsőbb elismeréseként Coburg Ferdinánd a Mária Terézia rend lovagkeresztjét, s a legénység közül ketten az arany, hárman az ezüst érdemkeresztet nyerték el.

Most volt a nagy nap évfordulója: ünnepeltek Sopronban, Nezsideren, Aradon a derék Hadik huszárok: ünneplik a mi ünnepünk, dicsőségük nemzeti kincsünk, a hősök emlékét nem felejtjük el soha!

KATONAI HIREK

Orosz fegyverkezés.

Az orosz дума katonai bizottsága titkos ülésen eltagadta a nemzeti védelem szükségességére előirányzott 8 titkos javaslatot. A többkiadás 430 milliót tesz ki egyszerre, azután pedig évente 140 millió rubel több kiadást. Ezen javaslatok szerint az orosz hadsereg létszáma mintegy 400 ezer emberrel növekedik.

A román ujoncozási rendsze újjaszervezése.

A román hadvezetőség Harieu tábornokot, a volt hadügyminisztert két hónapra Olaszországba, Belgiumba és Svájcba küldte ki, hogy ezen országokban az ujoncozási rendszert tanulmányozza és tanulmányai alapján a romániai rendszer megváltoztatására javaslatot tegyen.

Francia kémkedés.

A 82-ik olasz gyalogezred volt őrmesterét Bertolo Edét kémkedés gyanúja alatt letartóztatták. Bertolo a francia hadsereg részére kémkedett. Levelezése: a szomszéd faluba címezte, de így sem sikerült a carabinieri előtt eltitkolnia műveleit. Megmotozása alkalmával több terhelő okmányt találtak nála. A letartóztatott bünyös — mint a Corriere della Sera írja — ismerésben van.

Az albán haderő szervezése.

Az új Balkán államban a védkötelezettség általános lesz, s a haderő kiegészítése a milic rendszer szerint szerveződik.

Májushoz eítik meg a sorozást és annak megtörténte után 5 dandárt állítanak fel. Ezzel egyidejűleg Durazzo-ban egy katonai tisztképző intézet is létesül.

A szerb rokkantsági adó.

A balkán háboru rokkantjainak ellátása végett rendkívül súlyos adót vetettek ki a szerb adófizető polgárságra.

A rokkantadó alapját az egyenes adó képezi. 10 dinár egyenes adó után 4 dinár rokkantsági adó fizetendő és ez az egyenes adó mérvében progresszíve 2000 dinárig emelkedhetik.

10 dinárnál kevesebb egyenes adó után rokkantsági adót nem vetnek ki.

Haditanács Olaszországban.

A római „Gazzetta Ufficiale“ legutóbbi számában közli, kik vannak hivatva a szervezett haditanácsban résztvenni. Tagjai: A hadügyminiszter, az államtitkár, a haderő összes tábornokai, a haderő vezérkari főnöke, és a hadjáratok esetére kijelölt hadseregpáncsnokok. Szükségképpen meghívhatók az egyes fegyvernemek felügyelői, a hadbiztosság, az egészségügyi és a hegyi csapatok főnökei. A haditanácsot a hadügyminiszter hívja össze és ő is elnököl azon.

Kilikia.

Az abbaziai tanácskozások óta a napisajtó sűrűn foglalkozik monarchiánk kisázsiai közgazdasági berendezkedésének tervével, s hol kedvező, hol kedvezőtlen érzelmekkel, de legtöbbször felületes avagy elferdített földrajzi és politikai beállítással ismerteti Kilikiát. A Hadügyi szemle volt az első, mely másfélévvel ezelőtt, november 9-ki számában részletesebb adatokat hozott e kérdés felől.

Kilikia néven az ó- és középkorban azt a földterületet ismerték, mely — a Taurus-hegység főgerincétől délre — Sehims (ma Karadrán) és Issus (ma Iszkenderim) városok között a tengerparton fekszik. Körülbelül ez a terület a mai török Adana vilajet, melyről a földrajzi tankönyvek szerint annyi ismertes, hogy: Területe 40.000 km² (kb. mint Erdély) 450.000 lakossal, akik többnyire törökök, de sok az örmény és görög is, főleg a tengerparton, míg a belsőbb, zordabb vidékeken kurdok, cserkeszek, szíriaiak, mohamedán bulgárok, tatárok és turkománok laknak. Fővárosa: Adana (a régi Cydnus) a Szejhun folyó torkolata közelében, 83.000 lakossal, a Bagdad vasút és a Mersina—Alexendrettei francia vasútvonal, fontos csomópontja, több európai nagyhatalom (köztük az osztrák-magyar) konzulátusának székhelye. Főtermékei: sok erdő, sok kő és vasérc, sok gyapot és gyümölcs.

A németek főleg Adana fővárosban és környékén, a franciák Mersina és Alexendrette kikötővárosokban s a síriai partvidéken, az olaszok Adaláiban és a Rhodusz sziget környékén, a régi Pamphilia és Lycia tartományokban fészkelik be magukat.

Valószínű tehát, hogy monarchiánk — a német és olasz szomszédokkal való méltányos meg egyezés alapján — az az európai nagyhatalmak által eddig még ki nem használt felszírszerű terület út, amelyik nagyban Mersina és Alaia városok között Icsili szandzsák elnevezést visel s kb. akkora, mint Bihar vármegye. Itt Alaia, Ermenak, Karadrán és Szelefke a legjelentékenyebb lakóhelyek. E területen kevesebb a lapályos vidék, mint Adana környékén, de viszont a Taurus főgerince horpadtabb, alacsonyabb, mint Kilikia területi részében. Itt 2000 m.-en aluli, ott 3000 m. körüli magas a főgerinc. A vidék legnagyobb része kultiválható hegy és domb vidék és középhegység, igen sok értékes vasércleppel (réz, horgany és kénkovand) s dus gyapot és

gyümölcsstermeléssel. Az egészségi viszonyok a lakosság körében absolute nem kedvezők, nagyon sok a tifusz és vérhaj, minek azonban a nyugati kultúra csakhamar gátat vethet.

A világtörténelem megnyugtathat bennünket afelől, hogy e vidék nem oly szármalmas, mint azt a sajtó egy része lekicsinylő módon megírta; hiszen az ó- és középkorban assyrok, selucidák, perzsák, görögök, makedónok, a kelet-római császárság, örmények és törökök véres háborukat vívtak birtokáért. Hogy a világforgalomból a szárazföldön sem esett ki, azt bizonyítja, hogy Kóniából (Ikonium) a Taurus járható

kalmas, mert bőséges termékei igen jó export-cikkek. De talán ennél is fontosabb szerep juthat Szelefkének, mint vijtő és szétosztó kereskedelmi (vasúti és hajózási) csomópontnak. Mindenesetre a legsürgősebb csatlakozó vonalat építeni a Bagdad-vasúthoz, mely 1½—2 év alatt már a Taurusi 20 km-es hegyi részletét is kész lesz. A csatlakozást Szelefkéből—Mersina felé a tengerparton keresni technikailag kevesebb akadályal járna ugyan, de a francia és német vonalakon át csak kerülővel juthatni a Kóniából Bosporusig vezető török fővonalra. Ezzel szemben a Szelefke—Kóniai közvetlen

horpadásain át Seleuciát (Szelefke) is érintették a 3-ik kereszties hadjárat alatt I. Frigyes, Oroszlánszívű Richárd és francia Fülöp Ágost kereszties hadai, míg a most épülő bagdadi vasút Kónia és Adana közti nyomdoka Xenophon tizezrének és az 1-ső kereszties hadjárat hadoszlopainak a Ciliciái kapun át vezető menetvonalát követi.

Monarchiánk az Ázsiával és Afrikával való intenzivebb kereskedelmi kapcsolat érdekében is szüksége van egy közbeeső etape-ra. E célra a kérdéses terület már csak azért is al-

onal kiépítése — kb. 120 km. légvonalban — nagyobb technikai nehézségek ellenében ugyan, de rövidebb és direkte a török vonalba fut be, s ez a vám- és érdeksurlódások csökkentését jelentené.

Mindenesetre ajánlatos már most beilleszkednünk az új Európa—Afrika—Ázsia nagy vasúthálózatba, mely különösen, ha a Bosporuson és Szezi-csatornán is vasúti hidak épülnek, kiszámíthatatlan jelentőséget nyer.

Az is tagadhatlan, hogy az aktuális

Földközi-tenger kérdésben csak előnyére válhat monarchiánknak, ha Kilikia partjain egy megfelelő flottatámponthoz jut. Ily célra a part alkotásánál fogva a Szelefkei kikötő látszik legalkalmasabbnak, mely azonban ugy technikai, mint gazdasági tekintetben még gyökeres átalakításra szorul.

Mindent egybevetve: itt a török birodalom előnyére és beleegyezésével egy gazdaságpolitikai hódításról, nem pedig egy török terület erőszakos katonai meghódításáról van szó.

Myö.

Gedabia (Cirenaica) végleg elfoglalva

(A beduinoknál 154 halott. Olasz részről 6 halott és 28 sebesült.)

Gedabia környékén a beduin relkelők az utóbbi időben mindnagyobb számban kezdtek gyülekezni, sőt legutóbb olyan hírek is érkeztek, hogy a környék magaslatain már védelemre rendezkednek be és napról-napra erősítéseket kapnak.

Ezen hírek alapján Ameglis tábornok elrendelte, hogy Cantore tábornok egy három fegyvernemből álló és automobilvonattal felszerelt különítménnyel az összesereglett lázadókat szórja szét.

A különítmény a Gedabia környékén lévő magaslatokon tényleg kb. 2000 fő erejű ellenséges, jól felszerelt beduin csapatra bukkant.

Csaknamár ütközetre került a sor. Az arcvonal erélyes támadásának egy ideig hősiiesen ellen tudtak állani, de a jobb szárnyukra előnvomuló csapatok visszavonulásra kényszerítették a felkelőket.

Rövid üldözés után, sikerült az olaszoknak a lázadókat teljesen szétverni. A község elfoglalásánál csekély ellenállásra találtak és csakhamar ott lengett az olasz tricolor a végleg meghódított fellázadt község homokbástyáin.

Orosz kémkedés.

Két orosz mérnököt, kik német gyárakban mint megrendelést átvevő s ellenőrző mérnökök voltak alkalmazva, kémkedés gyanúja miatt letartóztattak. Emiatt nagy felháborodás keletkezett az orosz birodalomban és a sajtó a német és osztrák gyáraknál tett összes megrendelések visszavonását követelte. Az orosz vas- és fémgyárak azonban jelenleg nem képesek sem az anyag, sem a munkaerő hiánya miatt ellátni a szükségletet, s így e tekintetben Oroszország a külföldi gyárakra rá van utalva. Most a kormány azt szándékozik követelni, hogy minden német gyáros, ha nála oroszok megrendeléseket tesznek, óvadékot tegyen le az esetre, ha a szállítást ellenőrző tisztviselő letartóztatnák.

Vizont a német hangulat az orosz ellen fordul, felhívván, hogy ha Oroszország tovább is elárasztja Ausztria-Magyarországot és Németországot kémekkel, ne csodálkozzék, ha esetleg egyszer máskor egy ártatlan orosz alattvalót is meggyanusítanak.

Kutyákkal fogatolt géppuskákocsik.

Belgiumban egy gyalogezrednél már évek óta kutyák által fogatolt géppuskás és lövészkeszkek alkalmaztatnak.

E célra 36 kutyát vásároltak és páronként fogatolták. A kísérleti osztag 3 szakaszából állott, szakaszonként 2 géppuskás-

és 4 lövészkeszkekocsival. Hogy a kísérlet teljes legyen, 6 máhás állatot is hasonló felszereléssel láttak el.

A múlt évi őszi hadgyakorlatok az eddigi kísérlet eredményeit minden tekintetben megerősítették, minélfogva a hadügyminiszter ezredenként 12 kutya beszerzését rendelte el.

Érdekes a kutya fogat és a máhásállat közötti összehasonlítás: Egy kutya kb. 50 kg. nyom és 300 kg. terhet jó uton, óránkénti 8 km.-es sebességgel könnyen elhuz.

Egy kutya fogat ára kb. 100 frc. Az élelmezés egyenként és naponként 50 cent.

Egy máhás állat kb. 1000 frc.-ba kerül, napi ellátása 2 frc.

A máhásállat gyakran feltörik, gondos ápolást, vasalást, jó istállót igényel; mindez a kutyánál elesik.

A jó magaviseletet tanúsító bizonyítvány.

Franciaországban az altisztek és közkatonák a tényleges szolgálat alatt tanúsított jó magaviseletükről — szabadságolásuk alkalmával — bizonyítványt kapnak. A diszebb formában kiállított bizonyítványokon az illető ezredek történetéből merített csatáképek vannak.

Mint hogy az elszabadságolt katonák igen nagy része, a tényleges szolgálatból való távozása alkalmával állás nélkül van, az álláskeresést ez a bizonyítvány igen megkönnyíti, mert a munkaadó az illető egyéniségével azonnal tisztába jön.

Másrészt pedig a katonák azon törekvése, hogy leszerelésük alkalmával ily bizonyítványt kiérdemeljenek, egész tényleges szolgálatukra kihatással van, ami a fegyelmre nézve feltétlenül üdvös.

Célszerű lenne ily bizonyítványt nálunk is meghonosítani.

Román készülődés.

A román kormány a folyó év őszén mintegy 200—300 millió kölcsönt szándékozik felvenni, s azt hadicélokra, különösen pedig az ujonnan szerzett Dobrudza területen erődítmények építésére fordítja.

Az orosz hadsereg békelétszáma.

Az új véderőtörvény folytán visszatartott leszolgált legénység szabadságolása megkezdődött. Ezen embereknek tényleges szolgálata még múlt év novemberében letelet, azonban az új törvény értelmében egyver alatt tartatnak mindaddig, míg az ujoncképzés tart, hogy ezen idő alatt se szenvedjen a harcokétség csorbát. Ezen intézkedés folytán a hadsereg béke létszáma ezen kiképzési idő alatt annyira emelkedik, hogy 1915-ben a felemelt ujoncképzés mellett mintegy 1,370.000 s 1917-ben 1,650.000 főt fog kitenni. Az ujoncképzés végefelé pedig mielőtt a legidősebb korosztály leszerel, az orosz hadsereg békelétszáma több mint 2 millió ember lesz. Ezen számból csak negyedrészt esik az ázsiai birodalomra, úgy hogy az európai részre mintegy 1 1/2 millió jut. A felesleges emberanyagból 5 új hadtestet állítanak fel, s a meglévő alakulások állományát is szaporítják.

Ö császári és apostoli királyi Felsege a császári és királyi Ház és a külügyek miniszterének legalázatosabb előterjesztésére, dr. Schwegel János konzulnak a st.-louis-i cs. és kir. tiszteletbeli konzulátus, valamint dr. Bozovicsi Manojlovits Miklós konzulnak a denveri cs. és kir. konzulátus vezetésével való megbízatását legkegyelmesebben jóváhagyani,

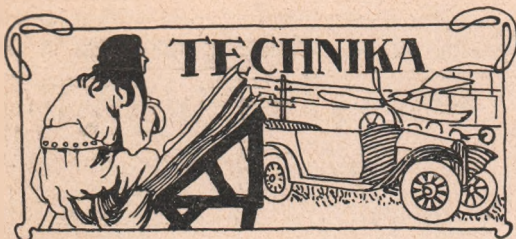
dr. Bozovicsi Manojlovits Miklós konzulnak a cs. és kir. Ház és a külügyek miniszteriumának központi vezetésénél volt alkalmaztatása alól történt felmentése alkalmából a III. oszt. vaskorona-rendet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni

dr. Mazzi Dominik mostari ügyvédnek és bosny.-herc. tartománygyűlési képviselőnek a III. osztályú vaskorona-rendet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni

Vancouverben (Brit-Kolumbia) cs. és kir. tiszteletbeli konzulátus felállítását legkegyelmesebben megengedni és ugyanoda, a tarifaszertü konzuli illetékek szedésének jogával. Gyulafalvi és Bogdáni báró Groedel Artur magyar állampolgárt fizetés nélküli konzullá legkegyelmesebben kinevezni

Stamer Ferdinánd kereskedőt Helsingforsba fizetés nélküli konzullá és Busch E. Laios kereskedőt Savannahba fizetés nélküli alkonzullá — mindkettőjüket a tarifaszertü konzuli illetékek szedésének jogával — legkegyelmesebben kinevezni

Jovag Galatti György tiszteletbeli alkonzult rosario-de-santa-fé-i tiszteletbeli konzullá és Ahlers Jakab kereskedőt santacruz-de-tenerife-i fizetésstelen alkonzullá — még pedig utóbbi a tarifaszertü konzuli illetékek szedésének jogával — legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Macher főhadnagy távrepülése szabad léghajóval.

Macher főhadnagy, a cs. és kir. léghajós osztag vezetője folyó évi március hó 18-án délelőtt 10 órakor Fischamendben északnyugati széllel a „József Ferdinánd” szabad léggömbbel egyedül felszállott.

A Fertőtől felett átrepülve Pápa környékéig jutott, hol a szél teljesen elült. Délután 2 óra tájban ép ellenkező szél kerekedett, mely a léggömböt csaknem ugyanazon uton, melyen eddig repült, visszaterelte a Fertő-tavon és Bécsen át. Itt délután 5 óra tájban repült át. A légáramlat a léggömböt Tulln felett hajtotta át a Dunán s a csaknem orkánerejű szél néha óránkénti 60 kilométer sebességgel sodorta azt tovább északi irányban. Éjjel 11 órakor Prága, éjjel 2 órakor a szászországi Bautzen, majd Frankfurton és Küstrinen átrepülve, reggel 8 órakor megpillantotta Macher főhadnagy a tengert s elhatározta, hogy a kedvező légáramlatot kihasználja és átrepül a Keleti-tengeren, mely a szél irányában körülbelül 280 kilométer széles. 9 óra 10 perckor délelőtt hagyta el a szárazföldet és 10 óra 40 perckor Usedom szigetét, az utolsó pontot, melyen még szükség esetén kiköthetett volna.

12 óra 30 perckor Rügen szigete az utolsó szemmel látható szárazföld is eltűnt a merész léghajós szeméi elől s négy hosszú órán át nem volt más, mint a mennyboltozat s a tenger látható. A magány fenséges érzésében délután 3 óra tájban egy oceánjáró hajó fényszóró kévei zavarták meg Macher főhadnagyot, ki távcsövön kivethette, hogy a hajó forszírozott menettel követi őt, optikai és akusztikai jeleket adva, valószínűleg abban a hiszemben, hogy szándékán kívül tévedt a tengerre.

Macher főhadnagy fehér kendővel ismételt jelet adott, mire a hajó eredeti irányában folytatta útját.

A hajó kemény füstjéből Macher főhadnagy megállapította, hogy az alsóbb régiókban nyugat felé fúj a szél, s ez neki kellemtelen, sőt végzetes lehetett volna, mert kiverhette volna a léggömböt az Északi-tengerre. Így ballaszt felhasználásával igyekezett a léggömböt 2—3000 méter magasságban tartani, mi sikerült is neki. Délután 4 óra 30 perctől kezdve kezdett a svéd part kibontakozni s 5 óra után néhány perccel 31 órai légi ut után, mialatt több mint 1000 kilométert repült be, a léggömb Trelleborg közelében, véletlenül ép a repülőtérre kötött ki. A becsomagolásnál a közelben tartózkodó svéd cserkészfiúk nagy igyekezettel és ügyesen segítettek s általában Macher főhadnagy a lehető legszivesebb fogadtatásban részesült.

Ugy a szép rekord, mint különösen a merész elhatározás, csaknem 24 órai légi ut után, mialatt a léggömb bizonyára je-

lentékeny mennyiségű gázt vesztett s ballaszt sem állhatott már sok rendelkezésre, az ismeretlen tengernek és a bizonytalan légköri viszonyoknak nekivágni, a legnagyobb elismerést érdemli. T

Automobilok és járművek nyilvántartása Romániában.

A hadügyminiszterium egy bizottságot rendelt ki, melynek hivatása, hogy az egész országban az automobilokat és járműveket szemrevételezze és nyilvántartsa. A bizottság főnöke Torocanu ezredes, a 10. számú tüzezered parancsoka; bizottsági tagok: a nagy vezérkarból Ressel őrnagy és a hadügyminiszteriumból Ureche és Stanislau századosok. Az ellenőrzési munkálatok minden évben április 14-től június 28-ig megismétlődnek.

A léghajós csapat újjászervezése

Az aviatika fejlődésével halad a léghajós csapatunk fejlesztése is. Az eddigi csapat és a repülő telepek helyébe repülő ezredet szerveznek, melynek egyes századai előreláthatólag Fischamendben, Grázban, Laibachban, Görzben, Ujvidéken, Mostárban, Lembergben, Przemyslben és Krakauban fognak állomásozni. A repülőszázadok négy szakaszra tagozódnak, melyek mindegyike 4—6 repülőgépből áll. A századokat esetleg ki is különítik.

A folyó évi hadügyi költségvetésben nyolc repülő-század felállítása irányoztatott elő. Terv szerint a monarchiának az év végével 200 repülőgépe lesz.

Az eddigi léghajós csapat szintén százzá alakul át s Fischamendben marad.

A sorozás a fővárosban.

Április 22-én kezdődött meg a fővárosban a sorozás. Két sorozóbizottság működik. A budapesti illetőségű állításkötelesek a Mária Terézia laktanyában, a vidéki illetőségűek a központi városházán soroztatnak.

A budapestiek sorozásánál f. hó 25-én az I. korosztály a 700. sorszámáig jutottak el.

27-én a 701—900 sorszámig, 28-án 901—1100 sorszámig, 29-én 1101—1300 sorszámig, 30-án 1301—1500 sorszámig, május 1-én 1501—1700 sorszámig, 2-án 1701—1900 sorszámig, 4-én 1901—2100 sorszámig, 5-én 2101—2300 sorszámig, 6-án 2301—2500 sorszámig, 7-én egyeztetés lesz, 8-án 2501—2700 sorszámig, 9-én 2701—2900 sorszámig, 11-én 2901—3100-ig, 12-én 3101—3300-ig, 13-án 3301—3500 sorszámig, 14-én 3501—3700 sorszámig, 15-én 3701—3900 sorszámig, 16-án 3901-től végig soroznak. Május 18-án egyeztetés van. Május 19-én kezdődik a második korosztálybeliek sorozása és pedig ezen a napon 1—310 sorszámig, 23-án 991—1380 sorszámig, 25-én 1381—1740 sorszámig, 26-án 1741—2080 sorszámig, 27-én 2081—2420 sorszámig, 28-án 2421—2770 sorszámig, 29-én 2771—3110-ig, 30-án 3111—3420 sorszámig, június 2-án és 3-án egyeztetés lesz, 4-én 3421—3770 sorszámig, 5-én 3771-től végig. Június 6-án veszi kezdetét a harmadik korosztálybeliek sorozása. E napon az 1—340 sorszámig kerülnek sor alá, 8-án 341—710 sorszámig, 10-én 1061—1440 sorszámig, 12-én 1441—1830 sorszámig, 13-án 1831—2210 sorszámig, 15-én 2211—2570 sorszámig, 16-án 2571—2950 sorszámig, 17-én 2951—3340 sorszámig, 18-án egyeztetés lesz, 19-én 3341—3527 sorszámig és a felsorszámok 1—210-ig, 20-án a felsorszámok 211-től végig.

Az eddigi eredmény általában kedvezőnek mondható.

Alapítvány.

Rokkant legénységi állományu egyének özvegyei részére alapították az „1849. évi erdélyi rokkant alapítványt”. — 50 korona és 40 fillér állandó segélylyel jár és első sorban olyanoknak adományozzák, kiknek férje 1848—49-ben az erdélyi hadjáratokban részt vett.

A kérvények 1914. június 30-ig terjesztendők fel a katonai nyilvántartó hatóságokhoz és csatolandók: a keresztlevél, házassági levél és a szegénységi bizonyítvány.

Adomány a honvédtisztí segélyalap javára.

A m. kir. honvédelmi miniszter a nagy-szebeni földhitelintézet igazgatóságának, a honvéd altiszti segélyalap gyarapítására tett újabb 500 korona adományáért, köszönetét nyilvánította.

A trachomás hadkötelesek behívása.

Azon hadköteles egyéneket, kiket a f. évi fősorozások alkalmával gyógyítható trachomában szenvedve találnak, már ez év július 1-re behívják, állományba veszik és gyógykezeltetés végett a katonai gyógyintézeteknek átadják.

Hasonlóképen időelőtt hívják be azon trachomásokat, kik évközben az utósorozások alkalmával, vagy a vegyes felülvizsgáló bizottságok által soroztatnak be.

Hadbiztosi tisztikar. Hir szerint legközelebb a hadbiztossági és élelmezési tisztviselők státusát tisztikarokká alakítják át. Utóbbiak a hadbiztosság végrehajtó közegei lesznek s a hadbiztossági törzs alá tartoznak. Az átde'gozás alatt álló Szolgálati Szabályzat tervezetében eme változások már benne vannak.

Az újítással a hadbiztossági tisztviselők régi, indokolt óhaja teljesül s egy ferde helyzet szűnik meg.

Sohasem tudtuk megérteni, hogy a hadbiztosok miért nem tiszték és miért tisztviselők, holott a hadbiztosi rendfokozat elnyerésének hat évi kifogástalan tiszti szolgálat az alapfeltétele.

Hadsereg-vívótorna és szurony-vívóverseny ny Budapesten.

A cs. és kir. wienerneustadti vívó- és tornatanár-képző intézet folyó évi május 24-től 26-ig Budapesten nagy *hadsereg-vívótornát* és ennek folytatásaként egy *szurony-vívóversenyt* rendez.

A jury következőkép alakult:

Dizelnök: Podhoránszky Jenő vezérőrnagy. Elnök a vívó-tanárképző intézet igazgatója. Tagok: Wahl Rezső őrnagy, Zulawski Béla, Wenzel Károly, Goppold Károly, Zobl Ferenc, Bartunek József, Klesslinger József, Zaffank Győző, Suttner András és Bauer Ottó századosok; Verderber Richard, Nikitsch Károly, és Golling Frigyes főhadnagyk, Sommer Tamás és Neugebauer Richard vívómesterek, továbbá a magyar honvédségtől Berti László százados és Leszák Károly fővívómester, az osztrák Landwehrtől Kulhánek Alajos százados és Fürst József főhadnagy.

Ugy a hadseregvívótornán mint a szuronyvívó-versenyen nemcsak a hadsereg és honvédség összes tisztjei vehetnek részt, hanem a verseny nyitva áll a katonai vívó és tornatanár-képző intézetet végzett, vagy jelenleg oda vezényelve levő összes altisztek számára is.

Az osztrák honvédség hegyi csapatainak díjlövészete. A cs. és kir. Landwehr hegyi

csapatai évről-évre versenylovászatot rendeznek, melyen a határmenti csendőrség és pénzügyőrség tagjai is részt vehetnek. Az idén május hó 23-tól 30-ig, a Garda-tó melletti Torbole-ban lesz a nagy küzdelem, melyre mindegyik ezred a legjobb lövőit és csapatait állítja ki. Kiosztásra kerül: két vándordíj: egyik Ő Felsége ajándéka, a puskával versenyző tiszték, a másik, Jenő királyi herceg adománya a gépre. A legénység részére számos tiszteletdíjat tüztek ki. Az összes ezredek legjobb lövője pedig 200 K értékű aranyat és Ő Felségének arany díszermét kapja, mely szolgálaton kívül is viselendő.

Concours-Hippique Budapesten.

A budapesti lovassport egyesület folyó évi május 23—25-ig rendez a Concours-Hippique-t, melyre a következő számok irattak ki:

Díjlovaglás, 6200 K. Tisztek saját szolgálati lovaikon vagy a miniszterium által kijelölt egyébként alkalmas lovakon vehetnek benne részt.

Díjugratás, 4000 K, a monarchiában nevelt olyan lovak számára, melyek urlovasok, vagy katonatisztek tulajdonában vannak.

Military, 8000 K, a katonalovak sampionátusa.

Palánka akadályok lovaglása, 2000 K, urlovasok és katonatisztek számára. Utóbbiak akár a tulajdon, akár a kincstári lovakon versenyezhetnek.

Jeu de Barre, 1000 K, urlovasok számára.

Hölgyek díjlovaglása és hölgyek díjugratása mindkettőnél 5—5 tiszteletdíj.

Urak díjlovaglása 5 tiszteletdíjjal.

Magasugratás, 1000 K, tiszték vagy urlovasok által lovagolt bármily származású és nevelésű lovak részére.

A nevezési zárlat május 8-án este 8 órára tüzetett ki.

A honvéd zenekar a jövő héten a következő helyeken játszik: 27. hétfő d. u. 5—7 és este 8—1-ig Gambrinus vendéglő; kedd 1. u. 5—7. Erzsébet-kioszk; szerda d. u. 5—7 és este 8—1 Gambrinus; csütörtök este fél 8—11. Mücsarnok; péntek d. u. 5—10. Fővárosi pavillon; szombat d. u. 5—7. Erzsébet-téri-kioszk; 5—10. Lukács-fürdő; este 8—1 Angol-park; vasárnap d. u. 4—7. Angol-park, 5—7 Korzó, 8—1. Angol-park.

A HELYŐRSÉGEKBŐL

A tisztikaszinó új elnöke.

Bélaalvi Fekete Miklós altábornagy nyugdíjaztatása folytán a budapesti katonai tudományos és kaszinó egyeslet elnökévé *Severini Sorsich Béla* cs. és kir. vezérőrnagy, városparancsnok nevezetett ki.

Esküvők. Dalotti Margit és Vikár Kálmán mérnökkarhoz beosztott főhadnagy, folyó hó 27-én déli 12 órakor esküsznek a pozsonyi református templomban.

Dr. piskárkosi Szilágyi Jenő szolgabíró, tart. honvédhuzár hadnagy f. hó 25-én esküdtött örök hűséget óvári Szeőke Etának, Szatmáron.

Halálozás. Nagymegyeri Molnár Gábor nyug. cs. és kir. tábornok hadbíró folyó hó 17-én Budapesten meghalt.

Budapest, 1914. április 26.

Lapunk egyik főcéljával tüztük ki, hogy a véderőgyekben való tájékozatlanságot megszüntessük, s a katonai előírások tömkelegében tanácstalanul álló polgárságnak utbaigazításainkkal szolgálatára lehessünk.

Minduntalan merülnek fel ily kérdések, melyekből, hogy lapunk irányát jelezzük, köztét közzreadunk.

I. Tek. Szerkesztőség! Folyó évi fegyvergyakorlatomat — családi okok miatt — az 1. honvéd gyalogezrednél Budapesten óhajtanám teljesíteni. — Mivel azt hallottam, hogy az erre vonatkozó engedélyt már nem a miniszter urtól kell kérni, kérek szíves értesítést arra nézve, hogy hová forduljak. — N.-Ernye, 1914. április 10. X. Y. 22. gy. e. trt. hdgy., gazdatiszt.

Válasz: Jól informáltak. Az 1913 évi 41. sz. Rendeleti Közlönyvel kiadott 91751/2. számú körrendelet szerint kérvényét az V. kerületi parancsnoksághoz címezve — szolgálati uton (marosvásárhelyi honvéd kiesésztítő útján) kell betérjeszteni. Az engedély megadása fölött az V. kerületi és 41. hadosztályparancsnokságok kölcsönös megállapodás után határoznak.

II. Tekintetes Szerkesztőség! Az 1913. év december havában a közös hadseregtől a honvédséghez áthelyeztettem. Kérem tudatni, hogy a kiesésztítő parancsnokságnál irásban jelentkezni tartozik. — Nem kell személyesen jelentkezni. — Az Atheneum részvénytásaságnál 5 fillérért kaphat „Jelentkezési zárt levelezőlapot.” Ennek beküldésével elegendő tesz jelentkezési kötelezettségének.

Válasz: A honvédségről szóló Védőtörvény Utasítás IV. Rész 4. §-a szerint: „A közös-hadsereg tartalékából a honvédséghez áthelyezett havidíjasok az áthelyezést követő év január-február havában a nyilvántartásra illetékes honvéd kiesésztítő parancsnokságnál irásban jelentkezni tartozik.” Nem kell személyesen jelentkezni. — Az Atheneum részvénytásaságnál 5 fillérért kaphat „Jelentkezési zárt levelezőlapot.” Ennek beküldésével elegendő tesz jelentkezési kötelezettségének.

(Jegyzet. Természetesen a kérdezősködők neveit a lapban nem közöljük. Szerk.)

A cs. és kir. hadsereg rendeleti közlönyéből.

Kitüntetések: Cs. és kir. kamarási méltóság dományoztatott gróf Pachta Percival, Rayhofen bárója, sorhajóhadnagynak.

Kinevezések: Kesslitz Vilmos h. a. sorhajókapitány, a hydrográfiai hivatal igazgatójává.

Felmentések: Körber Ede ellentengernagy hydrográfiai igazgatói alkalmazása alól.

Athelyezések: Dragojlov Sándor és Brühl Ágost fregattkapitányok h. a. tisztek állományába.

Kitüntetések: Ő cs. és apostoli királyi Felsége adományozta: ns. Dollhopf Gusztáv alezredes és testőr-alhadnagynak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét; Bajas János 51. gy. e.-beli alezredesnek a katonai érdemkeresztet; Troilo Elvira bárónőnek a wienhernalsi tisztí leánynevelő intézet főelőjáró-helyettesnőnek a 2. oszt. Erzsébetrendet. Megparancsolta: Wagner János 94. gyalogezredbeli alezredesnek a legfelső megelégedés kifejezése újlag tudtul adassék.

Kinevezések: Nyegovan Győző vezérőrnagyot a 35. gy.-hadosztály parancsnokává; a következő ezredeseket: arienti Novák Guidót az 1. hegyi dandár-, Hollan Károlyt az 1. tiroli császár-vadász ezred-, Krasel Feliciánt a 12. gyalog dandár-, Herzmanszky Ottót a 99. gy. ezred-, korompai Brunswik Adolfot a 121. gy. dandár-, Wilde Károlyt a 73. gy. ezred-, breschei lovag Jenrich Edét a 2. táb. tűzér dandár-parancsnokává. — Scheucher Frigyes alezredes a 13. táb. tarack ezred-, Lerch Károly őrnagyot a 16. táb. vadász zászlóalj-, Veltze Brunó őrnagyot a 11. nehéz tarack-osztály parancsnokává. — Dr. Medgyesy Ferenc 7. gy. e.-beli e. é. önkéntest ideiglenes fregattorvossá.

Adományozások: báró Norman Ágost és Roebben Bodó ny. á. vezérőrnagyoknak az altábornagyi-, Steffan Ede ny. á. őrnagynak alezredesi cím és jelleg.

Felmentések: lovag Wessely Károly altábornagynak a 2. táb. tűzérdandár parancsnoki, mühlforti Schatzl-Zlinszky Ede vezérőrnagynak a 121. gy. dandár parancsnoki, Mervos Natalis vezérőrnagy az 1. hegyi dandár parancsnoki, Teichmann Kázmér ezredes a 28. táb. t. ezred parancsnoki állásaik alól.

Beosztások: Teichmann Kázmér ezredes a tűzérési hadszer-gyár átvételi bizottságához.

Athelyezések: Koschatzky Ottó ezredes, a 7. gy. e.-hez; Mietzl Ágost ezredes, a vezérkari testületbe; lovag Senkowski Julián ezredes a 28. táb. t. e.-hez.

Szabadságolás: lovag Ziegler Alfréd gy. tábornok, várakozási illetékekkel.

Nugdíjazások: kuhnfeldi báró Kuhn Ferenc altábornagy, ns. Dollhopf Gusztáv alezredes és testőralhadnagy, Bajas János 51. gy. e.-beli alezredes, Wagner János 94. gy. e.-beli alezredes, Schreiber Oszkár 40. gy. e.-beli őrnagy, Sutter Gottlieb 14. hadbiztonságbeli 2. oszt. katonai főszámtanácsos, ny. állományba helyezettek.

A magyar honvédség rendeleti közlönyéből.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 20-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával, a saját kérelmükre megejtett felülvizsgálat eredménye alapján:

László István, marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogezredbeli ezredesnek, mint jelenleg szolgálatképtelennek, egy év tartamára várakozási illetékekkel való szabadságolását és **Túry Gyula,** nagyszebeni 23. honvéd gyalogezredbeli alezredesnek, mint rokkantnak, mindennemű népfölkelelési szolgálatra is alkalmatlannak, nyugállományba való helyezését legkegyelmesebben *elrendelni* méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 21-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Jankovic Mihály, sisaki 27. honvéd gyalogezredbeli ezredesnek, a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint „rokkantnak, népfölkelelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlannak nyugállományba való helyezését legkegyelmesebben *elrendelni* és *megparancsolni* méltóztatott, hogy neki ez alkalomból a legfelsőbb megelégedés tudtul adassék.

Kinevezetelnek:

1914. évi május hó 1-ével: dombovári Révy Kálmán, csapatszolgálatra a budapesti 29. honvéd gyalogezredhez beosztott vezérkari testületi százados, jelenlegi szolgálati alkalmazása alóli felmentése és a vezérkarhoz való egyidejű bevonulása mellett a szegedi II. honvéd kerület vezérkari főnökévé.

Beosztatnak:

1914. évi május hó 1-ével: a *vezérkarhoz, szolgálati alkalmazásba a m. kir. honvédségnél, csapattestüknél létszámfelett való vezetés mellett:* Einbeck Károly, 31. h. husz. ezr. főhadnagy, a 23. h. lovas dandár-, Józsa Dezső, 25. h. gy. ezr. főhadnagy, a 83., Braun József, 16. h. gy. ezr. főhadnagy, a 76. és Müller Alajos, 2. h. gy. ezr. főhadnagy, a 75. h. sv. dandár-parancsnoksághoz: — *csapatszolgálatra, a vezérkari testületbe való meghagyása mellett:* Ludvig György, vezérkari testületi alezredes, a h. főparancsnokság állományából, a 10. honvéd gyalogezredhez.

Athelyeztetelnek:

1914. évi április hó 25-ével: Kéri János tartalékos hadapród, a 20. h. sv. ezr.-tól, a 31. h. sv.-ezredhez. — 1914. évi május hó 1-vel: Kovács Aladár, vezérkari testületi őrnagy, a szegedi II. honvéd kerület vezérkari főnöke, jelenlegi szolgálati alkalmazása alól való felmentése mellett, a honvéd főparancsnokság állományába, Fischer Lajos, vezérkarhoz beosztott főhadnagy, létszámfelett a cs. és kir. 10. tábori ősvuzezrednél, a 80. h. gyalogdandár parancsnokságtól, vezérkari szolgálatra a cs. és kir. közös hadsereghez: — *csapattestüknél — mint eddig — létszámfelett való vezetés mellett:* a következő vezérkarhoz beosztott főhadnagyk: Marsik Jenő, létszámfelett a 25. h. gy. ezrednél, a 83. h. ővalósdandár parancsnokságtól, a horvát-szlavon VI. honvéd kerületi és Schwarcz Lajos, létszámfelett a 13. h. sv. ezrednél, a 75. h. ővalósdandár parancsnokságtól, a 80. h. ővalósdandár parancsnoksághoz: — *a vezérkarhoz való beosztásuk alóli felmentésük és csapattestüknél létszámfelett való vezetésük beszüntetése mellett:* a következő vezérkarhoz beosztott századosok: Konjikovic György, létszámfelett a 27. h. sv.-ezrednél, a horvát-szlavon VI. honvéd kerületi parancsnokságtól, a 23. h. sv.-ezredhez, hedrii Hedry Béla, létszámfelett a 12. h. sv.-ezrednél, a 45. h. gyalogdandár parancsnokságtól ezredéhez és Sárdonvi Nagy Pál, létszámfelett a 16. h. sv.-ezrednél, a IV. honvéd kerületi parancsnokságtól, a 14. honvéd gyalogezredhez. — A következő századosok: Zanathy Zsigmond, létszámfelett a 19. h. gy.-ezrednél és Juhász József, létszámfelett a 21. h. gy.-ezrednél, napenvedői honvéd kiegészítő parancsnokok jelenlegi szolgálati alkalmazásukban való meghagyása és csapattestüknél továbbra is létszámfelett való vezetés mellett, helyi alkalmazásu tisztek állománvának 1. csoportjába. — 1914. évi május hó 1-ével: a cs. és kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg, a közös hadsereg tényleges állományából a m. kir. honvédség tényleges állományába: Melczar Aladár, XIII. Alfonz, Spaycler-

szág királya, cs. és kir. 38. gyalogezredbeli százados. — A cs. és kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg, a közös hadsereg tényleges állományából a m. kir. honvédség tényleges állományába: chernelházi Chernel Gusztáv, cs. és kir. 11. huszárezredbeli főhadnagy, Dr. Aczél Oszkár tartalékos hadnagy, a 15. h. gy.-ezredtől, a bpesti 1. h. gyalogezredhez; Scholtz László hadnagy, a 9. h. gy.-ezredtől, a 7. h. huszárezredhez; Zsámboki Tivadar tartalékos zászlós, az 5. h. tábori őgyuzezredtől, az 1. h. tábori őgyuzezredhez; — a népfölkelelési honvéd tisztek állománycsoportjába: Kölcsey Zsigmond, a 12. h. gy. ezr. főhadnagy, a 12. népfölkelelő parancsnoksághoz való beosztás mellett. — 1914. évi május hó 19-ével: Arnouljevic Milán, 25. h. gy. ezr. főhadnagy, létszámfelett való vezetésének beszüntetése mellett, a honvéd főparancsnokság állományából, a 27. h. gyalogezredhez.

Szabadság engedélyeztetik:

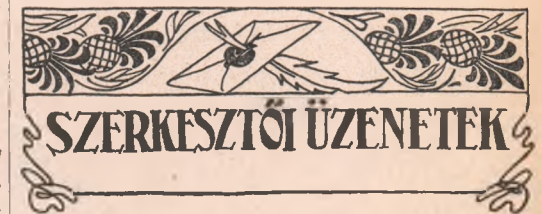
1914. évi április hó 10-étől kezdődőleg, minden illeték beszüntetése mellett, egy év tartamára: Streicher Lajos, 2. honvéd huszárezredbeli főhadnagynak Aranyos-Medgyesre és Fülöpösdarócra. — 1914. évi május hó 1-étől kezdődőleg, minden illeték beszüntetése mellett, 5 hó tartamára: dr. Tomić Mark, 26. h. gyalogezredbeli ezredorvosnak, Gospic-ra és Klopeinersee-re (Karinthia).

Várakozási illetékekkel szabadságotlatnak:

Kis János, 9. h. gy. ezr. főhadnagy, 1914. évi május hó 1-től számítandó fél évre. Válsztott lakhely: Palánka (Lika Krbava vármegye). Szirmay Ödön, 3. h. gy. ezr. hadnagy, 1914. évi május hó 1-től számítandó egy évre. Válsztott lakhely: Érsemjén.

Nyugállományba helyeztetik:

1914. évi május hó 1-ével: dr. piskárkosi Szilágyi Lajos, létszámfelett a 4. h. gy.-ezrednél, a bpesti I. honvéd kerületi parancsnokság állományába tartozó vezérkarhoz beosztott százados; pusztla-zámori Mentler Ödön, 8. h. gyalogezredbeli százados; sztankovói és sztankahermányi Sztankay Béla, 3. h. huszárezredbeli várakozási illetékekkel szabadságolt százados; Gábor Aron, a bpesti honvéd tereparancsnokság állományába tartozó százados, gazdasági tiszt.

Többeknek. Mivel lapunk hasábjairól a pártpolitika teljesen ki van zárva, ahhoz, hogy aktív tisztek lapunkba irhassanak, külön engedély nem szükséges.

W. I. Mivel lapunk főszerkesztőjének nyugdíjaztatása csak a legutóbbi Rendeleti Közlönyben jelent meg, a lapot április 19-én nem indíthattuk, s így a beküldött hírt sem használhattuk fel.

K. L. Wien. A beküldött dolgozat sorra kerül.

D. S. Alkalomadtán közöljük.

A szerkesztésért és kiadásért Dr. Szilágyi Lajos felelős.

A lapot a „Külügy-Hadügy lapvállalat r. t.” adja ki.

Merkantil-nyomda (Havas és Léhner) Német-utca 27.

100 gyertyafény erős, óránkénti világításra 4 fillérbe kerül, nincs karóca, bárhova vihető s **semmi körülmények között fel nem robbanhat.**

Állandó kiállítás

megtekinthető minden vétkotelezettség nélkül

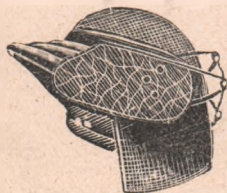
Wiktorin és Társa

Budapest VIII, Baross-u. 1.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sporcikkék

legelőnyösebben beszerezhetők

Weinberger Jenő

sportüzletében

Budapest IV., Magyar-utca 1. szám
(Kossuth Lajos-utca sarok)

Telefon-
sz. 62-31.

Vivó fel- szerelések

nagybani
áraknál.

Képes árjegyzék
ingyen és bérmentve.

Hazai szepességi lenipar!

WEIN KÁROLY ÉS TÁRSAI

Szepességi vászon- és asztalnemű-gyárosok.

Gyártelepek: Késmárk — Bussócz.

Főraktár: Budapest, IV., Váci-utca 30/B. (Haris-bazár.)

Ajánljuk kiténő hirnévnek örvendő, saját gyártmányu szepességi vászon-, asztalnemű-, törülköző-, törő-, ágynemű, matrácélme-, zsebkendő- stb., stb. készítményeinket nagy választékban. — Továbbá szállítunk kórházaknak, intézeteknek, szállodáknak, kávéházaknak, fürdőknak stb. teljes berendezéseket a legelőnyösebben.

Költségvetéssel szívesen szolgálunk!

ALAPITVA 1860.

TELEFON 27-82.

LEITNER M. L. ÉS FIA

cs. és kir. katonai nyomtatványok és emléképek kiadói. •• Papirkereskedés nagyban és kicsinyben

BUDAPEST V., VÁCI-RÖRUT 18. SZ.

Tiszti és civil nyeregszerek,

kocsiszerszám, bőrdíj és finom bőraru nagy választékban, vagy rendelés szerint készíti:

SCHMIDT M.

Budapest VIII,
Rákóczi-ut 25.

Árjegyzék ingyen.

A MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET

VILÁGATLASZA

95 fő és 190 melléktérképpel, 130 térképlapon, 130 000 helynevet tartalmazó névjegyzékkel.

Szerkesztik:

Kogutowicz Károly dr. és Littke Aurél dr.

AZ EGYETLEN MAGYAR RÉZIALLASZ!

Ára füzetekben K 50.—

Félbörkötésben K 60.—

Kérjen mintatérképet és prospektust!

MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET R.-T.

BUDAPEST, V., RUDOLF-TÉR.

Telefon: József 32-28.

BENEDEK JENŐ

Hatós. enged.
villanyvilágítási-,
erőátviteli-, telefon-,
csengő- és villámhárító-
berendezések vállá-
lata, csillárok
gyári raktára

**BUDAPEST, VIII.,
NÉPSZINHÁZ-UTCA 16. SZÁM.**

Sport-üzlet**BÖLCSKEY G.-NÉ**

Budapest, IV., Eskü-ut 3. (Tiller-
palota)

Lawn-tennis és az összes
angol sportkellékek leg-
nagyobb választékban.

Tennisrakettek és
labdák, football,
polo, hockey, golf,
croquet, baseball,
tornaszerek, izom-
fejlesztők, kerekes-
korcsolyák, sky,
szánkó, rodli, kor-
csolyák, uszókellé-
kek, sportcipők,
sportruházat, sport
sapkák, turista- és
vívó-felszerelések.

Tennisrakett-
javítóműhely.

Elvállal: tennispá-
lyák készítését és
felszerelését.

Árjegyzék ingyen
és bérmentve.

GERENDAY A. ÉS FIA

— művészi —

SIREMLÉKEK

RAKÓCZI-ÚT 90

BUDAPEST

MARTON ALAJOS

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
BUDAPEST IV, VÁCI-UTCA 12.

Bördíszműárúk és műipari cikkek raktára.

**Nagy választék különféle sportverse-
nyek-, díjlovaglások- és díjlövészetekre
alkalmas tiszteletdíjakban.**

Elsőrendű utibőröndök, berendezett s üres utitáskák.

Toilette-necessairek.

TELEFON-SZÁM: 533.**SZIKLA D.**

orvos-sebészeti műszer
•• és kötszergyáros ••

BUDAPEST, VIII.,

Rákóczi-ut 19. sz. alatt.
(Uránia színház mellett.)

Gyárt és állandóan raktá-
ron tart a legújabb hegesz-
tett kórházi és orvosi
vasbutorokat, valamint
mindennemű orvosi mű-
szert, testgyógyászati-
(ortopaediai) gépeket,
haskötőket, sérvkötőket stb.

Nagy raktár betegápolási-
és beteg kényelmi cikkek-
ben, valamint gummikülön-
legességekben.

ELKÁN GYULA

szücs szörme-nagyáruháza
szörmemegóvó és raktározó intézete

Budapest VII, Károly-körut 19.

Idegesek vérszegények gyengék soványaknak

legjobban ajánlható:

a Szücs-féle Lecithin-tej
Lecithin-vaj
Lecithin-aludttej

**Kitünő klinikai, kórházi és
szanatóriumi eredmények.**

Orvosi tekintélyek — hosszas kísér-
letek után — igen ajánlják.

Rendes kúra: 5—6 héten át naponta
2 adag tej és 1 adag vaj.

Minden adag ára 20 fillér!

**A tejet forralni nem szabad,
általában hűvös vagy hideg
helyen tartandó.**

Megrendelhető: a **Budapesti Ál-
talános Tejcsarnok rész-
vénytársaságnál**, annak összes
fiókjaiban, vagy fűszerkereskedések
útján, mikor is az naponta oda lesz
szállítva, kik azt lehetőleg házhoz
küldik.

Uj lemez-
felvételek
havonta!!

PATHÉFON

Uj lemez-
felvételek
havonta!!

Valódi Pathé beszélőgépet és tünéklüli Pathé-lemezeket legelőnyösebben
vásárolhat a »PATHÉFON« budapesti főraktárában.

Pathéfon

FRISS ÉS HAVAS

Budapest VII., Rákóczi-ut 17.

Mielőtt máshol vásárolna, kérjen árjegyzéket,
melyet ingyen és bérmentve küldünk.

KELETI J. BUDAPEST

Orvos-sebészeti műszerek,
cs. és kir. szabadalmazott
sérvkötők, testgyenesítő
gépek és a betegápoláshoz
szükséges eszközök gyártása

Alapítva:
1878-ban.

▼▼▼▼▼▼▼

Telefon:
sz. 13 76.

A székesfővárosi kórházak, a
m. kir. honvédség, a közös
hadsereg, a m. kir. állam-
vasutak, a bpesti és vidéki
ker. betegsegélyzőpénztárak,
az állami gyermek-menhely
stb. szerződött szolgáltatója.

FŐRAKTÁR: IV., KORONAHERCEG-UTCA 17. SZ.
GYÁR: IV., KORONAHERCEG-UTCA 14-16. SZÁM.

MAGYAR AGRÁR- ÉS JÁRADÉKBANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 16. szám.

Igazgatóság: Barta Arnold (elnökhelyettes), Bujanovics Sándor (elnökhelyettes), Bernrieder János, gróf Dezasse János, Enyedy Béni, báró Herzog Péter, König Tivadar dr. a m. kir. pénzügyminiszterium kiküldötte, báró Kürthy Lajos, Minkus Jenő, báró Schönborn-Buchheim Frigyes Károly v. b. t. t., Schönwald Adolph, Thors J. Henrik, báró Vest Ede, Wolfner Tivadar.

Ügyvezető igazgatók: Fellner Frigyes dr., Schöber Béla dr., Szántó Frigyes.

Igazgató: Somogyi Kornél.

Igazgatóhelyettes: Szathmáry Gyula.

Felügyelő-bizottság: Kún Ákos (elnök), báró Kemény Ákos, baranyavári Ullmann Pál dr.

Katonai házassági óvadékokra alkalmas címletek:

A bank 4¹/₂%-os záloglevelei febr. 1., máj. 1., aug. 1-én és november 1-én utólagosan esedékes negyedévi részletekben kamatoznak s kamatszelvevények az 1899. évi XXX. t.-c. értelmében most és a jövőben minden adólevonás nélkül váltatnak be. E záloglevelek — amelyek ötven éven belül sorsolás után teljes névértékben fizettetnek vissza — ugyanezen törvénycikk értelmében óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, továbbá gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek, ugyszintén a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezésére, szolgálati és üzleti

biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. közös hadsereg, a cs. kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédségnél és a m. kir. csendőrségnél házassági óvadékok felhasználhatók, nemkülönben ugy a cs. és kir. közös hadügyminiszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékul és bánatpénzü, az Osztrák-Magyar Bank fő- és fióküzleteinél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

A bank 4%-os vasuti járadék-kötvényei május 1-én és november 1-én utólagosan esedékes félévi részletekben kamatoznak s kamatszelvevények az 1897. évi XXXII. t.-c. értelmében most és a jövőben minden adólevonás nélkül váltatnak be. E vasuti járadékkötvények — amelyek 70 éven belül sorsolás után teljes névértékben fizettetnek vissza — ugyanezen törvénycikk értelmében óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek, ugyszintén a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezése, szolgálati és üzleti biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. közös hadsereg, a cs. kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédségnél és a m. kir. csendőrségnél házassági óvadékok felhasználhatók, nemkülönben ugy a cs. kir. hadügyminiszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékul és bánatpénzü, az Osztrák-Magyar Bank fő- és fióküzleteinél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

A KÜLÜGY-HADÜGY

nyomdai előállítását a

MERKANTIL NYOMDA

HAVAS ÉS LEHNER

BUDAPEST VIII., NÉMET-UTCA 27. SZ.

végzi.

Adott esetben hívja fel
a céget ajánlattételre.

TELEFON-SZÁM: JÓZSEF II-83.

Fejmosó-vizek, hajápoló-
szerek, önborotváló ké-
születek és borotvák, fog-
és szájpoló szerek, bel-
és külföldi illatszerek és
kozmetikai cikkek raktára

Parfümerie le Rosier

Dankovszky István

illatszergyáros

Budapest V., József-tér 8.

TELEFONSZÁM: 43—34.

TELEFON-SZÁM 164-84.

DERKITS ÉS TÁRSAKATONA EGYENRUHAKÉSZÍTŐ
ÉS ANGOL FÉRFI-SZABÓSÁGA**BUDAPEST IV.,
KECSKEMÉTI-UTCA 5.**

TELEFON: JÓZSEF 1—17.

KEMÉNY S.BUDAPEST, VIII.,
JÓZSEF-KÖRUT 31/a.Vegyí termékek, festékek
és fénymazak gyári raktára

a „Fekete macská” hoz.

TELEFON: JÓZSEF 1—17.

Misoga Sándorcs. és kir. udvari szállító
katonai szabó**Budapest IV.,**

Váci-utca 36. Klotild-palota.

•• Telefonszám: 916. ••

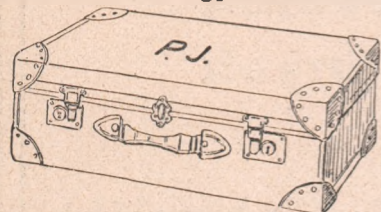
PAPEK JÓZSEF

cs. és kir. udvari szállító

bőröndös és finom bőraru gyártó

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 11.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Telefon
65—39**EIFRIED féle „HÉROS” ZOMÁNC-FESTÉK**Elsőrendű minőség 24 féle színben, kilója K 2,20, pompás
színű, ütkörfenyű. Kerti butorok, gazdasági gépek, nyaralók és
minden oly tárgyak festésére, amely az idő viszontagságának
ki van teve.**Eifried-féle zománc-festék!**Konyha- és fürdőszobafalak, fürdőkád és egyéb belső tárgyak
festésére, s inén 24 féle színben kilója K 1,60. Mind: éri minő-
ség gyorsan szárad, színt és fényt egyszerre ad — Próba-
doroz 1/4 kg elsőrendű K 1. —, má odrendű 80 fillér előleges
bekül ése után bérmentve. Árjegyzék és szinkártya ingyen.**Eifried J. és Fia** festék-, kence-, maz- és
háztartási cikkek gyára**Budapest, Villa., József-körut 31b. sz.****Nézzé meg jól!**

Ez az eredeti, a valódi

Szent István**DUPLA MALÁTASÖR**

Csak ilyet fogadjon el.

MINDENÜTT RAPHATÓ!

A Kőbányai**Polgári Serfözde**

utólérhetetlen gyártmánya

STRASSER IZIDOR

KATONAI SZÁLLÍTÓ

BÖRKERESKEDÉSE ÉS
CIPŐFELSŐRÉSZGYÁRA

BUDAPEST IX,
Üllői-ut 53. sz.
(Kaszárnya mellett.)

GARAY SAMU ÉS TÁRSA

ORVOSI MŰSZERGYÁROSOK

BUDAPEST, V., KOSSUTH LAJOS-UTCA I.

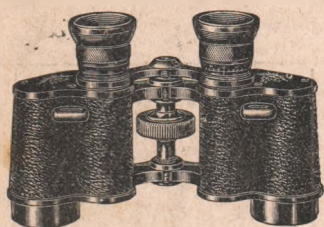
TELEFON-
SZÁM 691.

A m. kir. honvédség és a
cs. és kir. közös hadse-
reg szerződött szállítói
orvosi műszerekben és
betegápolási cikkekben.
!! SAJÁT GYÁRTMÁNY !!

TELEFON-
SZÁM 691.

CALDERONI ÉS TÁRSA

BUDAPEST V, GIZELLA-TÉR 1. Haas-
palota

Zeiss- és Busch-féle prizmás
látcsövek. — Stopper-órák.
Automobil-szemüvegek stb.

BUSCH-féle KATONAI PRIZMÁS LÁTCSÖVEK.

≡ RIGLER JÓZSEF EDE ≡

PAPIRNEMÜGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST

Központ: VI., Rózsa-utca 55. szám.

Fiókraktár: V., Erzsébet-tér 19. sz. és IV., Egyetemter 5—6. sz.

GYÁRUNKBAN KÉSZÜL: Irjon »ADRIA« csontlevélpapírosan,
csak mert legjobb anyag-
ból készül és nem drágább a silány
boríték bármely minőség és
nagyságban, üzleti könyvek
minőségű papírosoknál.
külön minta után is, nyom-
tatvány kö- és könyvnyom-
oo dai kivitelben. oo

»TÁTRA« tölthető toll, amerikai
gyártmány, valódi arany
tollal, írásra mindig készen, örökös író toll, az
árak nagyság szerint 15, 20, 25, 30 K darabja.

Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja

mint részvénytársaság

kibocsátmányai közül az

5⁰/₁₀-os, 4¹/₂⁰/₁₀-os és 4⁰/₁₀-os záloglevelek
4¹/₂⁰/₁₀-os és 4⁰/₁₀-os községi kötvények

különösen ajánlhatók

KATONAI HÁZASSÁGI ÓVADÉKOK (katonatiszti kauciók)

céljaira. A szükséges okmányok kiállítását, a cimletek költmenyezését és az óvadék
benyújtását az illetékes miniszteriumnál az intézet **díjtalanul** eszközli. Már fenn-
álló kauciók kicserélési,

conversió

a legelőnyösebben, szintén **költségmentesen** eszközöltetik. Az intézet minden
tekintetben készségesen és díjtalanul szolgál felvilágosítással előszóval a délelőtti
hivatalos órák alatt (V. ker., Tükör-utca 4.). Levélbeli kérdezősködésekre posta-
fordultával nyújt ugyancsak díjtalan felvilágosítást.

Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja
mint részvénytársaság.